

**NEDERLANDS
ARBITRAGE INSTITUUT**

ARBITRAGEREGLEMENT

Ingaande 1 januari 2015

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

EERSTE AFDELING - ALGEMEEN

Artikel 1 - Definities

In dit reglement hebben de volgende woorden en uitdrukkingen de volgende betekenis:

- (a) “administrateur”: de directeur van het NAI zoals voorzien in de statuten van het NAI en bij het ontbreken van deze het lid van het bestuur dat daartoe door het bestuur is aangewezen, of een waarnemend administrateur die als zodanig door het bestuur is benoemd;
- (b) “stukken”: processtukken en overige bescheiden, met inbegrip van op een gegevensdrager aangebrachte gegevens, alsmede langs elektronische weg ingediende gegevens;
- (c) “bestuur”: het bestuur van het NAI;
- (d) “Comité”: het door het bestuur van het NAI aangestelde Comité dat beslist over verzoeken tot wraking bedoeld in artikel 19;
- (e) “eiser”: een of meer eisers;
- (f) “NAI”: de Stichting Nederlands Arbitrage Instituut;
- (g) “overeenkomst tot arbitrage”: een overeenkomst waarbij de partijen zich verbinden om geschillen die tussen hen uit een bepaalde, al dan niet uit een overeenkomst voortvloeiende, rechtsbetrekking zijn ontstaan dan wel zouden kunnen ontstaan, en/of de enkele vaststelling van de hoedanigheid of de toestand van zaken, en/of de enkele bepaling van de hoogte van een schadevergoeding of van een verschuldigde geldsom, en/of de aanvulling of wijziging van voornoemde rechtsbetrekking aan arbitrage te onderwerpen;
- (h) “Reglement”: het arbitragereglement van het NAI;
- (i) “scheidsgerecht”: een scheidsgerecht bestaande uit een of meer arbiters dat is samengesteld in overeenstemming met de bepalingen van dit Reglement of volgens de van toepassing zijnde regels van arbitragerecht;
- (j) “verweerder”: een of meer verweerders; en
- (k) “voorzitter”: de in overeenstemming met de artikelen 13, 14 of 39 benoemde voorzitter van het scheidsgerecht en, in geval van een scheidsgerecht bestaande uit een arbiter, waar de context van de bepaling dat toelaat, de arbiter.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 2 - Toepassingsgebied

Dit Reglement is van toepassing indien de partijen naar arbitrage door of bij het NAI of volgens het Reglement van het NAI hebben verwezen.

Artikel 3 - Mededelingen

1. Verzoeken en mededelingen worden schriftelijk gedaan of bevestigd op de in dit artikel voorziene wijze.
2. Tenzij dit voor de verzender niet mogelijk is, zullen alle verzoeken, mededelingen en andere stukken aan de administrateur, het Comité, de derde zoals bedoeld in artikel 39 en/of aan het NAI uitsluitend elektronisch worden verzonden per e-mail naar het adres secretariaat@nai-nl.org of op een ander door het NAI aan te geven adres.
3. Als tijdstip waarop een verzoek of mededeling door de administrateur, het Comité, de derde zoals bedoeld in artikel 39 en/of het NAI elektronisch is ontvangen, geldt het tijdstip waarop het verzoek of mededeling een systeem voor gegevensverwerking heeft bereikt waarvoor het NAI verantwoordelijkheid draagt.
4. Het NAI zal een verzoek dat of mededeling die tot een of meer geadresseerden is gericht elektronisch verzenden per e-mail indien de geadresseerde door opgave van zijn e-mailadres kenbaar heeft gemaakt dat hij daarvoor langs deze weg bereikbaar is.
5. Na toezending van het arbitrage dossier aan het scheidsrecht zenden de partijen hun verzoeken, mededelingen en andere stukken rechtstreeks aan het scheidsrecht met gelijktijdige toezending van een afschrift aan alle partijen. Van ieder verzoek, mededeling of ander stuk wordt gelijktijdig een afschrift aan de administrateur gezonden. Hetzelfde geldt voor verzoeken, mededelingen of stukken van het scheidsrecht aan de partijen en tussen de partijen, met dien verstande dat in het laatste geval tevens een afschrift dient te worden gezonden aan het scheidsrecht.
6. Tenzij het scheidsrecht anderszins beslist, zullen, indien de partijen door opgave van hun e-mailadres kenbaar hebben gemaakt daarvoor langs deze weg bereikbaar te zijn, alle verzoeken, mededelingen of andere geschriften tussen de partijen en het scheidsrecht op elektronische wijze per e-mail worden verzonden.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

7. Als tijdstip waarop een verzoek, mededeling of ander stuk door het scheidsgerecht elektronisch is ontvangen, geldt het tijdstip waarop het verzoek, de mededeling en/of het andere stuk een systeem voor gegevensverwerking hebben bereikt waarvoor een van de leden van het scheidsgerecht verantwoordelijkheid draagt.

8. Als tijdstip waarop een verzoek, mededeling of ander stuk door het scheidsgerecht, de administrateur, het Comité, de derde zoals bedoeld in artikel 39 en/of het NAI elektronisch is verzonden geldt het tijdstip waarop het bericht een systeem voor gegevensverwerking heeft bereikt waarvoor de arbiter of arbiters, respectievelijk het NAI geen verantwoordelijkheid dragen.

Artikel 4 - Termijnen

1. Voor de toepassing van dit Reglement vangt een termijn aan op de dag van verzending van een verzoek of mededeling en indien de verzending niet op de in artikel 3 voorziene elektronische wijze plaatsvindt op de dag van ontvangst van een verzoek of mededeling, tenzij in dit Reglement of door het scheidsgerecht uitdrukkelijk anders is bepaald.

2. De administrateur is bevoegd, op verzoek van een partij of uit eigen beweging, in bijzondere gevallen de termijnen genoemd in de artikelen 8(4), 12(3), 13(1), 13(2), 13(3), 13(5), 13(6), 14(2), 36(11), 53(5) en 55(6) te verlengen of te verkorten.

3. Het scheidsgerecht is bevoegd, op verzoek van een partij of uit eigen beweging, in bijzondere gevallen een door hem vastgestelde of door de partijen overeengekomen termijn te verlengen.

Artikel 5 - Taal

1. Het geding wordt gevoerd in de taal of talen die de partijen zijn overeengekomen of, bij het ontbreken van een dergelijke overeenkomst, in de taal of talen die door het scheidsgerecht zijn bepaald.

2. Tot het moment waarop het scheidsgerecht de taal of talen heeft bepaald als bedoeld in het eerste lid, kan de administrateur, op verzoek van de wederpartij of uit eigen beweging, van een partij verlangen dat zij een vertaling van de door haar ingediende verzoeken, mededelingen en andere stukken overlegt in een taal die de wederpartij machtig is en in een vorm en binnen een termijn als bepaald door de administrateur.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 en lid 2, kunnen de administrateur en, na aanvaarding van de opdracht, het scheidsgerecht, indien enig verzoek, mededeling of ander stuk is gesteld in een taal die de administrateur respectievelijk het scheidsgerecht niet machtig is, van de partij die het verzoek of de mededeling doet of het stuk overlegt, verlangen dat die partij zorg draagt voor een vertaling in een taal, een vorm en binnen een termijn als door de administrateur dan wel het scheidsgerecht bepaald.

Artikel 6 - Vertrouwelijkheid

Een arbitrage is vertrouwelijk en alle direct of indirect betrokken personen zijn gehouden tot geheimhouding, behoudens en voor zover openbaarmaking uit de wet of de overeenkomst van de partijen voortvloeit.

TWEEDE AFDELING - BEGIN VAN DE ARBITRAGE

Artikel 7 - Arbitrageaanvraag

1. Een arbitrage wordt aanhangig gemaakt door het indienen van een arbitrageaanvraag bij de administrateur. De arbitrage wordt geacht aanhangig te zijn op de dag van ontvangst van de arbitrageaanvraag door de administrateur.

2. De arbitrageaanvraag bevat de navolgende gegevens:

- (a) de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer, het e-mailadres en in voorkomend geval het btw-nummer van ieder van de partijen;
- (b) de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en het e-mailadres van de persoon of personen die de eiser in de arbitrage vertegenwoordigen;
- (c) het e-mailadres waarop de eiser voor de duur van het arbitraal geding voor elektronische communicatie bereikbaar is;
- (d) een korte omschrijving van het geschil;
- (e) een duidelijke opgave van het gevorderde met, indien mogelijk, een opgave van het geldelijk belang van elk van de vorderingen;

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

- (f) een verwijzing naar de overeenkomst tot arbitrage en eventuele overige overeenkomst(en) waarop de arbitrage betrekking heeft, waarbij afschriften van de betreffende overeenkomsten worden meegezonden;
- (g) voor zover al benoemd, de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en e-mailadres van de door eiser of de partijen benoemde arbiter of arbiters;
- (h) de wijze van benoeming van de arbiter of de arbiters, indien de partijen een wijze van benoeming zijn overeengekomen die afwijkt van artikel 13, leden 1 tot en met 4;
- (i) de afspraken tussen partijen, dan wel de voorkeur van eiser ter zake van het aantal arbiters, de kwalificaties van arbiters, de plaats van arbitrage en de taal van de arbitrage; en
- (j) voor zover van toepassing, de overige bijzonderheden betreffende de arbitrale procedure.

3. De arbitrageaanvraag wordt ingediend op de in artikel 3(2) voorziene wijze. Indien dit voor de eiser niet mogelijk is, kan de arbitrageaanvraag op andere wijze worden ingediend. De administrateur is bevoegd de behandeling van de aanvraag op te schorten zolang deze niet voldoet aan de in lid 2 genoemde vereisten. De opschorting doet geen afbreuk aan het bepaalde in lid 1.

4. De administrateur bevestigt aan de eiser de ontvangst van de arbitrageaanvraag, onder vermelding van de dag van ontvangst.

Artikel 8 - Korte antwoord

1. De administrateur zendt een afschrift van de arbitrageaanvraag onder vermelding van de dag van ontvangst aan de verweerder en nodigt hem uit schriftelijk in het kort daarop te antwoorden.

2. Het korte antwoord bevat de volgende gegevens:

- (a) de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer, het e-mailadres en in voorkomend geval het btw-nummer van de verweerder;
- (b) de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en het e-mailadres van de persoon of personen die de verweerder in de arbitrage vertegenwoordigen;

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

- (c) het e-mailadres waarop de verweerder voor de duur van het arbitraal geding voor elektronische communicatie bereikbaar is;
- (d) een reactie op de in artikel 7(2) onder (e), (f), (g) voor zover het gaat om een benoeming door partijen, (h) en (i) bedoelde gegevens en, voor zover van toepassing, de voorkeur van verweerder ter zake van het aantal arbiters, de kwalificaties van arbiters, de plaats van arbitrage, en de taal van de arbitrage;
- (e) voor zover van toepassing, de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en e-mailadres van de door de verweerder benoemde arbiter;
- (f) voor zover van toepassing, de overige bijzonderheden betreffende de arbitrale procedure.

3. In het korte antwoord kan de verweerder een tegenvordering tegen de eiser instellen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 24(2). De vereisten genoemd in artikel 7(2) onder (d), (e) en (f) zijn op de tegenvordering van overeenkomstige toepassing.

4. Het korte antwoord wordt binnen veertien dagen na de in lid 1 bedoelde uitnodiging ingediend op de in artikel 3(2) voorziene wijze onder gelijktijdige verzending van een afschrift aan de eiser. Indien elektronische verzending voor de verweerder niet mogelijk is, kan het korte antwoord binnen deze termijn op andere wijze worden ingediend onder gelijktijdige verzending van een afschrift aan de eiser. De administrateur bevestigt de ontvangst van het korte antwoord aan de partijen.

Artikel 9 - Strekking van arbitrageaanvraag en korte antwoord

1. De arbitrageaanvraag en het korte antwoord doen geen afbreuk aan het recht van de partijen om, met inachtneming van de bepalingen van artikel 23, een memorie van eis respectievelijk een memorie van antwoord in te dienen.

2. Voor zover de administrateur bij de bepaling van het aantal en/of de benoeming van de arbiter of de arbiters is betrokken, ontleent hij aan de arbitrageaanvraag en het korte antwoord de nodige informatie.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 10 - Beroep op ontbreken van overeenkomst tot arbitrage

1. Door mede te werken aan de benoeming van de arbiter of arbiters op de wijze als voorzien in de derde afdeling verliezen de partijen niet het recht om een beroep te doen op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wegens het ontbreken van een geldige overeenkomst tot arbitrage.

2. Een verweerder die in het arbitraal geding is verschenen en die een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wenst te doen wegens het ontbreken van een geldige overeenkomst tot arbitrage, dient dit te doen voor alle weren, te weten uiterlijk in de memorie van antwoord dan wel, bij gebreke daarvan, bij het eerste schriftelijke of mondelinge verweer na aanvaarding van de opdracht door het scheidsgerecht.

3. Indien een verweerder heeft nagelaten het beroep te doen in overeenstemming met het bepaalde in het vorige lid, vervalt zijn recht daarop later, in het arbitraal geding of bij de rechter, alsnog een beroep te doen, tenzij dit beroep wordt gedaan op de grond dat het geschil niet vatbaar is voor arbitrage.

4. Het scheidsgerecht oordeelt over een beroep op zijn onbevoegdheid. Indien het scheidsgerecht zich onbevoegd verklaart geldt de onbevoegdverklaring als een arbitraal vonnis waarop de bepalingen van de vijfde en zesde afdeling van toepassing zijn.

5. De overeenkomst tot arbitrage dient als een afzonderlijke overeenkomst te worden beschouwd en beoordeeld. Het scheidsgerecht is bevoegd te oordelen over het bestaan en de rechtsgeldigheid van de hoofdovereenkomst waarvan de overeenkomst tot arbitrage deel uitmaakt of waarop zij betrekking heeft.

6. Een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht verhindert niet dat het NAI de behandeling van de zaak administreert.

DERDE AFDELING - HET SCHEIDSGERECHT

Artikel 11 - De arbiter

1. Iedere handelingsbekwame, natuurlijke persoon kan tot arbiter worden benoemd. Behoudens het in de artikelen 13(4) en 14(4) bepaalde is geen persoon om reden van zijn nationaliteit van benoeming uitgesloten.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

2. Een arbiter zal zijn opdracht onafhankelijk, onpartijdig en naar beste weten en kunnen uitvoeren.
3. Een als arbiter aangezocht persoon die het vermoeden heeft dat gerechtvaardigde twijfel zou kunnen bestaan over zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid, doet daarvan onder vermelding van de vermoedelijke reden(en) schriftelijk mededeling aan degene die hem heeft aangezocht.
4. Een persoon die het voornemen heeft zijn opdracht te aanvaarden dient voorafgaand aan de bevestiging van benoeming als voorzien in artikel 16(1) een verklaring te ondertekenen en aan de administrateur te zenden waarin zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid, beschikbaarheid en aanvaarding van de opdracht onder voorwaarde van bevestiging van de administrateur worden bevestigd. Indien een in lid 3 bedoelde mededeling is gedaan, dient deze in de verklaring te worden opgenomen. De administrateur zendt de verklaring in afschrift toe aan de partijen en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, aan de medearbiters.
5. Een arbiter die hangende het arbitraal geding het vermoeden krijgt dat gerechtvaardigde twijfel zou kunnen bestaan over zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid, doet daarvan onder vermelding van de vermoedelijke reden(en) mededeling aan de administrateur, de partijen en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, aan de medearbiters.

Artikel 12 - Aantal arbiters

1. Het geding zal worden gevoerd ten overstaan van een oneven aantal arbiters.
2. Indien de partijen het aantal arbiters niet zijn overeengekomen, of indien de overeengekomen wijze van bepaling van het aantal niet wordt uitgevoerd en de partijen niet alsnog tot overeenstemming komen over het aantal, bepaalt de administrateur het aantal op een of drie, rekening houdend met de voorkeur van de partijen, de omvang van het geschil, de ingewikkeldheid van de zaak en het belang van de partijen bij een efficiënte gedingvoering.
3. Indien de partijen een even aantal arbiters zijn overeengekomen, benoemen deze arbiters een aanvullend arbiter als voorzitter van het scheidsgerecht. Indien de arbiters binnen veertien dagen na de aanvaarding van hun opdracht geen overeenstemming ten aanzien van de benoeming van de aanvullend arbiter hebben bereikt, wordt de aanvullend arbiter, op verzoek van de meest

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

gerede partij, benoemd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 14.

Artikel 13 - Benoeming van het scheidsgerecht

1. Indien een scheidsgerecht bestaande uit een arbiter moet worden benoemd, zullen de partijen, indien niet uiterlijk bij het korte antwoord is gebleken van een gezamenlijke benoeming, binnen veertien dagen na een daartoe strekkend verzoek van de administrateur hem in kennis stellen van de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en het e-mailadres van de door hen gezamenlijk benoemde arbiter. Indien een dergelijke kennisgeving niet binnen deze periode is ontvangen, zal de arbiter worden benoemd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 14.

2. Indien een scheidsgerecht bestaande uit drie arbiters moet worden benoemd, zullen de eiser en de verweerder ieder een arbiter benoemen. De partij die nog geen arbiter heeft benoemd zal binnen veertien dagen na een daartoe strekkend verzoek van de administrateur een arbiter benoemen onder vermelding van de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en het e-mailadres van de benoemde arbiter. Indien binnen deze periode geen kennisgeving van een dergelijke benoeming is ontvangen, zal de arbiter worden benoemd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 14, met dien verstande dat de lijst alleen wordt toegezonden aan de partij die niet tijdig een arbiter heeft benoemd.

3. Indien een scheidsgerecht bestaande uit drie arbiters moet worden benoemd, zullen de twee in overeenstemming met artikel 13(2) benoemde arbiters binnen veertien dagen na een daartoe strekkend verzoek van de administrateur, gezamenlijk, indien toepasselijk onder inachtneming van het in lid 4 bedoelde verlangen, een voorzitter van het scheidsgerecht benoemen onder vermelding van de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer en het e-mailadres van de voorzitter. Indien binnen deze periode geen kennisgeving van een dergelijke benoeming is ontvangen, zal de voorzitter worden benoemd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 14.

4. Indien in een arbitrage tussen de partijen die niet dezelfde nationaliteit bezitten een scheidsgerecht bestaande uit drie arbiters moet worden benoemd, kan ieder der partijen door kennisgeving aan de administrateur in de arbitrageaanvraag respectievelijk het korte antwoord, verlangen dat de voorzitter niet de nationaliteit van een van de partijen bezit. De administrateur vermeldt dit verlangen in het in lid 3 bedoelde verzoek.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

5. De benoeming van de arbiter of de arbiters in overeenstemming met de procedures voorzien in dit artikel 13 of in artikel 14 vindt plaats binnen drie maanden nadat de arbitrage aanhangig is gemaakt.

6. Indien de partijen een wijze van benoeming van de arbiter of arbiters zijn overeengekomen die afwijkt van de procedures voorzien in dit artikel 13 of in artikel 14, vindt de benoeming plaats op de wijze als door de partijen overeengekomen. Indien deze benoemingsregeling geheel of ten dele niet is uitgevoerd binnen de door de partijen overeengekomen termijn of, bij gebreke daarvan, binnen vier weken nadat de arbitrage aanhangig is gemaakt, vindt de benoeming van de arbiter of arbiters plaats in overeenstemming met de leden 1 tot en met 4 van dit artikel.

Artikel 14 - Lijstprocedure

1. De partijen kunnen in afwijking van de in artikel 13 voorziene benoemingsregeling overeenkomen dat de arbiter of arbiters worden benoemd in overeenstemming met de in dit artikel 14 voorziene lijstprocedure. In dat geval zendt de administrateur de in lid 2 bedoelde lijst zo spoedig mogelijk na ontvangst van het korte antwoord of, bij gebreke daarvan, na het verstrijken van de termijn voor indiening van het korte antwoord.

2. De administrateur zendt aan ieder der partijen een gelijklopende lijst met namen van personen. Deze lijst bevat ten minste drie namen ingeval een arbiter moet worden benoemd en ten minste negen namen, waarvan drie kandidaat-voorzitters, ingeval drie arbiters moeten worden benoemd. Een partij kan op de lijst de namen van personen tegen wie bij deze partij overwegende bezwaren bestaan, doorhalen en de overblijvende namen in de volgorde van haar voorkeur nummeren. Heeft de administrateur een lijst niet binnen veertien dagen terugontvangen van een partij, dan wordt aangenomen, dat alle daarop voorkomende personen voor die partij gelijkelijk als arbiter aanvaardbaar zijn.

3. De administrateur nodigt, met inachtneming van de door de partijen geuite voorkeuren en/of bezwaren, personen voorkomend op de lijst uit om als arbiter op te treden. Indien uit de teruggezonden lijsten blijkt, dat onvoldoende personen daarop voorkomen die voor ieder der partijen als arbiter aanvaardbaar zijn, dan wel een persoon de uitnodiging van de administrateur om als arbiter op te treden niet wil of kan aannemen dan wel om andere redenen blijkt niet als arbiter te kunnen optreden en er onvoldoende personen op de teruggezonden lijsten zijn overgebleven die voor ieder der par-

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

tijen als arbiter aanvaardbaar zijn, is de administrateur bevoegd rechtstreeks een of meer andere personen als arbiter te benoemen.

4. Indien in een arbitrage tussen de partijen die niet dezelfde nationaliteit bezitten in overeenstemming met dit artikel een scheidsgerecht moet worden benoemd, kan ieder der partijen door kennisgeving aan de administrateur in de arbitrageaanvraag respectievelijk het korte antwoord, verlangen dat in geval van een scheidsgerecht bestaande uit een arbiter deze arbiter en in geval van een scheidsgerecht bestaande uit drie arbiters de voorzitter niet de nationaliteit van een der partijen bezit.

Artikel 15 - Benoeming bij meerdere eisers en/of verweerders

1. Indien sprake is van meerdere eisers en/of verweerders en de benoeming van het scheidsgerecht plaats zal vinden op de wijze voorzien in artikel 13, zullen, indien een scheidsgerecht bestaande uit drie arbiters moet worden benoemd, de eisers gezamenlijk en de verweerders gezamenlijk ieder een arbiter benoemen.

2. Indien de eisers gezamenlijk of de verweerders gezamenlijk er niet in slagen binnen de in artikel 13(2) gestelde termijn een arbiter te benoemen, zal het gehele scheidsgerecht worden benoemd op de in artikel 14 voorziene wijze.

Artikel 16 - Bevestiging van benoeming

1. De benoeming van een arbiter ingevolge het bepaalde in deze afdeling en artikel 36(4) wordt door de administrateur na ontvangst van de in artikel 11(4) bedoelde verklaring bevestigd, tenzij de arbiter naar het oordeel van de administrateur onvoldoende waarborgen biedt voor een deugdelijke arbitrage.

2. Indien de administrateur een benoeming niet bevestigt, zal hij de partij die gerechtigd was de arbiter te benoemen, dan wel de door de partijen benoemde arbiters verzoeken binnen veertien dagen een andere arbiter of voorzitter te benoemen, dan wel, indien de partijen dat zijn overeengekomen, een andere arbiter of voorzitter benoemen in overeenstemming met de in artikel 14 voorziene lijstprocedure. Indien de administrateur weigert de benoeming van de nieuwe arbiter te bevestigen, vervalt het benoemingsrecht en zal de administrateur rechtstreeks de betreffende arbiter benoemen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 17 - Ontheffing van opdracht

1. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan op eigen verzoek daarvan worden ontheven hetzij met instemming van de partijen hetzij door de administrateur.
2. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan door de partijen gezamenlijk van zijn opdracht worden ontheven. De partijen doen direct mededeling van de ontheffing aan de arbiter en aan de administrateur.
3. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan, indien hij rehtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen, op verzoek van een der partijen door de administrateur van zijn opdracht worden ontheven.
4. Een arbiter die zijn opdracht heeft aanvaard, kan door de administrateur uit eigen beweging daarvan worden ontheven indien hij (i) rehtens of feitelijk niet meer in staat is zijn opdracht te vervullen, of (ii) zijn opdracht niet in overeenstemming met dit Reglement uitvoert.
5. Een scheidsgerecht dat zijn opdracht heeft aanvaard, kan, indien het ondanks herhaalde aanmaning, zijn opdracht, alle omstandigheden in aanmerking genomen, op onaanvaardbare trage wijze uitvoert, op verzoek van een der partijen door de administrateur van zijn opdracht worden ontheven.
6. In de gevallen genoemd in de leden 1, 3, 4 en 5 gaat de administrateur niet tot ontheffing van de opdracht over dan nadat de partijen in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze aan hem kenbaar te maken.

Artikel 18 - Vervanging van een arbiter

1. Een arbiter die, dan wel een scheidsgerecht dat, om welke reden dan ook van zijn opdracht is ontheven, wordt vervangen volgens de regelen die van toepassing waren op de oorspronkelijke benoeming, tenzij de partijen een andere wijze van vervanging zijn overeengekomen. Hetzelfde geldt bij overlijden van een arbiter.
2. Voor de duur van de vervanging is het geding van rechtswege geschorst. Na de vervanging wordt het geding voortgezet in de stand waarin het zich bevond, tenzij het scheidsgerecht de zaak geheel of gedeeltelijk opnieuw wenst te behandelen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 19 - Wraking

1. Een arbiter kan door een partij worden gewraakt in overeenstemming met de bepalingen van dit artikel indien gerechtvaardigde twijfel bestaat aan zijn onpartijdigheid of onafhankelijkheid.
2. Een door een partij benoemde arbiter kan door die partij slechts worden gewraakt om redenen welke haar na de benoeming bekend zijn geworden. Een partij kan een overeenkomstig artikel 13(3) of artikel 14 benoemde arbiter niet wraken, indien zij in diens benoeming heeft berust, tenzij de reden tot wraking haar eerst later bekend is geworden.
3. De wrakende partij brengt de wraking onder opgave van redenen schriftelijk ter kennis van de betrokken arbiter, de wederpartij, de administrateur en, indien het scheidsgerecht uit meerdere arbiters bestaat, de medearbiters. De kennisgeving wordt gedaan binnen veertien dagen na de mededeling bedoeld in de artikelen 11(3), 11(4) of 11(5) of, in andere gevallen, binnen veertien dagen nadat de reden tot wraking aan de wrakende partij bekend is geworden.
4. Het scheidsgerecht kan het arbitraal geding schorsen vanaf de dag van ontvangst van de kennisgeving, bedoeld in lid 3, of nadien, hangende de wrakingsprocedure, vanaf het moment dat het scheidsgerecht daarvoor in aanmerking acht te komen.
5. Trekt een gewraakte arbiter zich niet binnen veertien dagen na de dag van de ontvangst van een tijdig uitgebrachte kennisgeving bedoeld in lid 3 terug, dan wordt over de gegrondheid van de wraking op verzoek van de meest gereede partij door het Comité zo spoedig mogelijk beslist. Het Comité kan de arbiter wiens wraking is verzocht en de partijen in de gelegenheid stellen te worden gehoord. De beslissing wordt door de administrateur aan de partijen, de arbiter en, indien het scheidsgerecht uit meerdere arbiters bestaat, de medearbiters gezonden.
6. Trekt de gewraakte arbiter zich terug of wordt zijn wraking door het Comité gegrond bevonden, dan wordt hij vervangen overeenkomstig artikel 18(1).
7. Trekt een gewraakte arbiter zich terug, dan impliceert dit niet een aanvaarding van de gegrondheid van de redenen tot wraking.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

8. Een partij die redenen heeft een arbiter te wraken, legt deze redenen aan een verzoek tot wraking in overeenstemming met de bepalingen van dit artikel ten grondslag op straffe van verval van recht zich daarop later in het arbitraal geding of bij de rechter te beroepen.

Artikel 20 - Secretaris

Op verzoek van het scheidsgerecht kan de administrateur een jurist als secretaris van het scheidsgerecht benoemen. Het bepaalde in de artikelen 11, 16 en 19 is van overeenkomstige toepassing.

VIERDE AFDELING - DE PROCEDURE (ALGEMEEN)

Artikel 21 - Procedure in het algemeen

1. Onverminderd de bepalingen van toepasselijk dwingend arbitragerecht, bepaalt het scheidsgerecht de wijze waarop en de termijnen waarbinnen het geding gevoerd zal worden met inachtneming van eventuele afspraken daarover tussen de partijen, de bepalingen van dit Reglement en gelet op de omstandigheden van de arbitrage.

2. Het scheidsgerecht behandelt de partijen op voet van gelijkheid. Het scheidsgerecht stelt de partijen over en weer in de gelegenheid hun standpunten naar voren te brengen en toe te lichten en zich uit te laten over elkaars standpunten en over alle stukken en andere gegevens die in het geding ter kennis van het scheidsgerecht zijn gebracht.

3. Het scheidsgerecht waakt tegen onredelijke vertraging van het geding en treft zo nodig, op verzoek van een partij of uit eigen beweging, maatregelen.

4. Het scheidsgerecht kan in elk stadium van het geding, op verzoek van een partij of uit eigen beweging, een bijeenkomst met de partijen houden om overleg te voeren over het verloop van de procedure en/of de feitelijke en juridische geschilpunten nader te bepalen.

5. Indien een partij niet of op onvolledige wijze voldoet aan enige bepaling genoemd in de vierde afdeling dan wel aan een opdracht, beslissing of maatregel van het scheidsgerecht ingevolge de bepalingen van de vierde afdeling, kan het scheidsgerecht daaraan de gevolgtrekkingen verbinden die het geraden acht.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

6. Iedere partij kan in het geding in persoon verschijnen of zich doen vertegenwoordigen door een advocaat dan wel door een bijzonderlijk daartoe schriftelijk gevolmachtigde. Iedere partij kan zich door personen van haar keuze doen bijstaan.

7. Indien de plaats van arbitrage niet door de partijen bij overeenkomst is bepaald, wordt deze plaats zo spoedig mogelijk door het scheidsgerecht bepaald en aan de partijen en aan de administrateur medegedeeld.

8. Het scheidsgerecht kan zitting houden, beraadslagen, getuigen en deskundigen horen op elke plaats, in of buiten Nederland, die het daartoe geschikt acht. Behoudens in de gevallen voorzien in de artikelen 26(2) en 31 zullen zittingen worden gehouden ten overstaan van het volledige scheidsgerecht.

9. Indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat kunnen procedurele zaken van ondergeschikt belang door de voorzitter worden beslist.

10. In plaats van een persoonlijke verschijning van een getuige, een deskundige of een partij, kan het scheidsgerecht bepalen dat de desbetreffende persoon door middel van elektronische middelen rechtstreeks in contact staat met het scheidsgerecht en, voorzover van toepassing, met anderen. Het scheidsgerecht bepaalt, in overleg met de betrokkenen, welke elektronische middelen daartoe worden gebruikt en op welke wijze dit geschiedt.

Artikel 22 - Toezending dossier en bepaling procesorde

1. Na bevestiging van de benoeming van alle leden van het scheidsgerecht zendt de administrateur het arbitradedossier aan het scheidsgerecht.

2. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het arbitradedossier stelt het scheidsgerecht na overleg met de partijen de procesorde vast, met inbegrip van een (voorlopig) tijdschema voor het verdere verloop van de arbitrage.

Artikel 23 - Wisseling van memories

1. Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen, worden de eiser en de verweerder door het scheidsgerecht in de gelegenheid gesteld een memorie van eis respectievelijk een memorie van antwoord in te dienen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

2. Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen, is het scheidsgerecht vrij te bepalen of nadere memories kunnen worden ingediend.

Artikel 24 - Tegenvordering

1. Een tegenvordering is toelaatbaar indien daarop dezelfde arbitrageovereenkomst als waarop de vordering is gebaseerd van toepassing is dan wel diezelfde arbitrageovereenkomst door de partijen uitdrukkelijk of stilzwijgend van toepassing is verklaard.

2. Een tegenvordering die niet uiterlijk bij memorie van antwoord dan wel, bij gebreke daarvan, bij het eerste schriftelijke of mondelinge verweer na aanvaarding van de opdracht door het scheidsgerecht is ingesteld, kan nadien niet meer in dezelfde arbitrage worden ingesteld, behoudens bijzondere omstandigheden ter beoordeling van het scheidsgerecht.

3. De artikelen 10, 23, 32 en 34 zijn van overeenkomstige toepassing op de tegenvordering.

Artikel 25 - Zitting

1. Het scheidsgerecht stelt de partijen in de gelegenheid hun zaak op een zitting mondeling toe te lichten, tenzij de partijen daarvan afzien.

2. Het scheidsgerecht bepaalt het tijdstip en de plaats van de zitting.

3. Het scheidsgerecht kan, behalve de partijen en personen genoemd in de artikelen 20, 21(6), 28 en 29, andere personen ter zitting toelaten nadat het de partijen daarover heeft gehoord.

Artikel 26 - Bewijs in het algemeen

1. De bewijsvoering, de toelaatbaarheid van de bewijsmiddelen, de bewijslastverdeling en de waardering van het bewijs staan ter vrije bepaling van het scheidsgerecht, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen.

2. Het scheidsgerecht kan, de partijen gehoord hebbende, zijn voorzitter aanwijzen om getuigen of deskundigen te horen dan wel om een plaatsopneming of bezichtiging te houden, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 27 - Overlegging van stukken

1. Tenzij de partijen anders zijn overeengekomen, gaan de memories als bedoeld in artikel 23 zoveel mogelijk vergezeld van de stukken waarop de partijen zich beroepen.
2. Het scheidsgerecht kan, op verzoek van een der partijen of uit eigen beweging, inzage, afschrift of uittreksel van bepaalde, door het scheidsgerecht voor het geschil relevant geachte stukken bevelen van de partij die deze stukken tot haar beschikking heeft, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen. Het scheidsgerecht bepaalt de voorwaarden waaronder en de wijze waarop inzage, afschrift of uittreksel van stukken wordt verschaft.

Artikel 28 - Getuigen en deskundigen

1. Het scheidsgerecht kan de partijen toestaan bewijs te leveren door het horen van getuigen en deskundigen, dan wel, op verzoek van een der partijen of uit eigen beweging, de partijen bevelen om bewijs te leveren door het horen van getuigen en deskundigen.
2. Het scheidsgerecht kan de vorm bepalen waarin verklaringen van getuigen en deskundigen worden gegeven. Een partij is vrij bij de in artikel 23 bedoelde memories schriftelijke verklaringen van getuigen of door haar ingewonnen adviezen van deskundigen over te leggen. Indien verzocht door een partij of bepaald door het scheidsgerecht, wordt de deskundige door de partij die het advies heeft overgelegd opgeroepen om ter zitting een nadere toelichting te geven.
3. Indien een mondeling verhoor van getuigen of deskundigen plaatsvindt, bepaalt het scheidsgerecht het tijdstip, plaats en volgorde van het mondeling verhoor en de wijze waarop het verhoor zal geschieden.
4. De namen van de getuigen of deskundigen die een partij wenst te doen horen, worden tijdig aan het scheidsgerecht en de wederpartij medegedeeld.
5. Indien het scheidsgerecht het nodig oordeelt, hoort het de getuigen nadat deze de eed of de belofte hebben afgelegd de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

6. Het scheidsgerecht beslist of, en in welke vorm, een verslag van het verhoor wordt opgemaakt. Indien de voorzitter van het scheidsgerecht in overeenstemming met artikel 26(2) de getuigen of deskundigen hoort, dient in elk geval een verslag van het verhoor te worden opgemaakt.

Artikel 29 - Bijstand aan het scheidsgerecht

1. Het scheidsgerecht kan een of meer deskundigen benoemen tot het uitbrengen van een schriftelijk advies. Het scheidsgerecht raadpleegt de partijen over de aan de deskundigen te verstrekken opdracht. Het scheidsgerecht zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van de benoeming en van de aan deskundigen gegeven opdracht aan de partijen.

2. Indien een partij de deskundige niet de door hem vereiste inlichtingen verschaft of de door hem benodigde medewerking verleent, kan de deskundige het scheidsgerecht verzoeken de desbetreffende partij daartoe opdracht te geven.

3. Na ontvangst van het rapport van de deskundige wordt dit in afschrift door het scheidsgerecht zo spoedig mogelijk aan de partijen toegezonden.

4. Op verzoek van een der partijen worden de deskundigen in een zitting van het scheidsgerecht gehoord. Indien een partij een dergelijk verzoek wenst te doen, deelt zij dit zo spoedig mogelijk mede aan het scheidsgerecht en aan de wederpartij. Ter zitting stelt het scheidsgerecht de partijen in de gelegenheid de deskundigen vragen te stellen en van hun kant deskundigen voor te brengen.

5. Onverminderd het in lid 4 bepaalde stelt het scheidsgerecht de partijen in de gelegenheid zich uit te laten over het advies van de door het scheidsgerecht benoemde deskundigen.

6. Het scheidsgerecht kan technische assistentie bij het arbitraal geding inroepen en voorzieningen treffen voor de aanwezigheid ter zitting van een tolk.

Artikel 30 - Onderzoek ter plaatse

Het scheidsgerecht kan, op verzoek van een der partijen of uit eigen beweging, in of buiten Nederland, een plaatselijke gesteldheid opnemen of zaken bezichtigen. Het scheidsgerecht stelt de partijen in de gelegenheid bij de plaatsopneming of bezichtiging aanwezig te zijn.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 31 - Persoonlijke verschijning van de partijen

Het scheidsgerecht kan in elke stand van het geding de persoonlijke verschijning van de partijen op een zitting gelasten voor het geven van inlichtingen dan wel teneinde een vergelijk te beproeven. Het scheidsgerecht kan, de partijen gehoord hebbende, zijn voorzitter aanwijzen om de zitting te houden, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen.

Artikel 32 - Wijziging van vordering

1. Een partij kan haar vordering of de gronden daarvan schriftelijk veranderen of vermeerderen uiterlijk tot aan het begin van de laatste zitting of, indien geen zitting plaatsvindt, uiterlijk bij de laatst toegestane memorie. Nadien is dit niet meer geoorloofd, behoudens in bijzondere gevallen ter beoordeling van het scheidsgerecht. Een partij kan te allen tijde haar vordering verminderen.

2. De wederpartij is bevoegd tegen een verandering of vermeerdering bezwaar te maken indien zij daardoor in haar verweer onredelijk wordt bemoeilijkt of het geding daardoor onredelijk wordt vertraagd. Het scheidsgerecht zal, de partijen gehoord hebbende, zo spoedig mogelijk op het bezwaar van de wederpartij beslissen.

3. Ingeval van een niet-verschijnen van een partij bedoeld in artikel 34, wordt deze partij door het scheidsgerecht in de gelegenheid gesteld zich over een verandering of vermeerdering uit te laten.

Artikel 33 - Intrekken van arbitrageaanvraag

1. De eiser kan zijn arbitrageaanvraag intrekken zolang de verweerder geen memorie van antwoord bedoeld in artikel 23 heeft ingediend of, indien geen schriftelijke behandeling plaatsvindt, zolang geen zitting heeft plaatsgevonden.

2. Nadien is een intrekking van de arbitrageaanvraag slechts mogelijk met toestemming van de verweerder, onverminderd het bepaalde in de artikelen 53(5) en 55(6).

3. De intrekking wordt door de administrateur en, na aanvaarding van de opdracht, door het scheidsgerecht door tussenkomst van de administrateur, aan de partijen bevestigd.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 34 - Verstek

1. Blijft de eiser in gebreke binnen de door het scheidsgerecht bepaalde termijn een memorie van eis bedoeld in artikel 23 in te dienen of binnen een door het scheidsgerecht bepaalde termijn zijn vordering in overeenstemming met een opdracht van het scheidsgerecht naar behoren toe te lichten, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren, dan kan het scheidsgerecht bij vonnis, of op een andere wijze die het scheidsgerecht daartoe geschikt acht, een einde maken aan het arbitraal geding.

2. Blijft de verweerder in gebreke binnen de door het scheidsgerecht bepaalde termijn een memorie van antwoord bedoeld in artikel 23 in te dienen, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren, dan kan het scheidsgerecht aanstonds vonnis wijzen.

3. Bij het vonnis, bedoeld in het tweede lid, wordt de vordering geheel of gedeeltelijk toegewezen, tenzij deze aan het scheidsgerecht onrechtmatig of ongegrond voorkomt. Het scheidsgerecht kan, alvorens vonnis te wijzen, van de eiser het bewijs van een of meer van zijn stellingen verlangen.

4. Blijft een partij in gebreke, ofschoon daartoe behoorlijk opgeroepen, ter zitting te verschijnen, zonder daartoe gegronde redenen aan te voeren, dan kan het scheidsgerecht het arbitraal geding voortzetten en een vonnis wijzen.

VIERDE AFDELING A - VOORLOPIGE VOORZIENINGEN

Artikel 35 - Voorlopige voorzieningen in het algemeen

1. Tijdens een aanhangig arbitraal geding ten gronde kan het scheidsgerecht op verzoek van een der partijen met inachtneming van de bepalingen van dit artikel een met de ingestelde vordering of tegenvordering samenhangende voorlopige voorziening treffen.

2. Indien voor het arbitraal geding ten gronde de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen, kan in alle spoedeisende zaken waarin, gelet op de belangen van de partijen, een onmiddellijke voorziening bij voorraad wordt vereist, ongeacht of een arbitraal geding ten gronde aanhangig is, een daartoe in overeenstemming met artikel 36 benoemd scheidsgerecht op verzoek van een der partijen met inachtneming van de bepalingen van deze afdeling 4A een voorlopige voorziening treffen in arbitraal kort geding. Indien de plaats van arbitrage voor het arbitraal geding ten gronde niet is

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

bepaald, geldt voor het arbitraal kort geding Rotterdam als plaats van arbitrage.

3. Het scheidsgerecht bedoeld in lid 1 en lid 2 kan in samenhang met de voorlopige voorziening van iedere partij het stellen van afdoende zekerheid verlangen, met inbegrip van zekerheidstelling voor de vordering of tegenvordering in de hoofdzaak en de kosten van het arbitraal geding ten gronde.

4. De beslissing over de voorlopige voorziening kan worden genomen in de vorm van een opdracht van het scheidsgerecht of in de vorm van een arbitraal vonnis, waarop de bepalingen van de vijfde en de zesde afdeling van toepassing zijn. Het scheidsgerecht kan, op verzoek van een partij, de overige partij(en) gehoord hebbende, onder vermelding van het verzoek, een opdracht van het scheidsgerecht omzetten in een arbitraal vonnis.

5. De beslissing over de voorlopige voorziening prejudicieert op geen enkele wijze het uiteindelijke oordeel van het scheidsgerecht in het arbitraal geding ten gronde.

6. Het scheidsgerecht bedoeld in lid 1 en lid 2 kan, op eenparig verzoek van de partijen, onder vermelding van het verzoek, in plaats van een uitspraak over een voorlopige voorziening dadelijk een uitspraak ten gronde doen. Een zodanige uitspraak ten gronde geldt als een arbitraal vonnis, waarop mede de bepalingen van de vijfde en de zesde afdeling van toepassing zijn. Indien een zodanige uitspraak wordt gedaan door het scheidsgerecht als bedoeld in lid 2 in de vorm van een eindvonnis ten gronde, dient de vaststelling van en de veroordeling tot de arbitragekosten als bedoeld in artikel 44(1) onder (f) mede de kosten van het arbitraal geding ten gronde te omvatten. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 47, 48 en 49 ten aanzien van het scheidsgerecht bedoeld in lid 1, eindigt met dit eindvonnis de opdracht van het scheidsgerecht in het arbitraal geding ten gronde.

7. Het scheidsgerecht kan, op eenparig verzoek van de partijen, onder vermelding van het verzoek, een arbitraal vonnis als bedoeld in lid 4 omzetten in een arbitraal vonnis als bedoeld in lid 6.

Artikel 36 - Arbitraal kort geding

1. Op het arbitraal kort geding bedoeld in artikel 35(2) zijn de bepalingen van de eerste, vijfde en zevende afdeling onverminderd van toepassing. De bepalingen van de tweede tot en met vierde afdeling zijn slechts van toepassing voor zover in deze afdeling daarnaar wordt verwezen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

2. Het arbitraal kort geding wordt aanhangig gemaakt door het indienen van een aanvraag voor arbitraal kort geding bij de administrateur. Het wordt geacht aanhangig te zijn op de dag van ontvangst van de arbitraal kortgedingaanvraag door de administrateur. De aanvraag bevat de gegevens genoemd in artikel 7(2) onder (a), (b), (c), (d), (e) en (f), de overeengekomen plaats van arbitrage, taal en een omschrijving van de gronden van de vordering en van die waarop het spoedeisend belang als vereist in artikel 35(2) berust. De artikelen 7(3) en 7(4) zijn van overeenkomstige toepassing.

3. Een afschrift van de aanvraag met eventuele stukken wordt door de eiser direct en deugdelijk ter kennis gebracht van elke verweerder. Het bewijs van kennisgeving aan elke verweerder wordt uiterlijk op de zitting genoemd in lid 5 in het geding gebracht.

4. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van de aanvraag benoemt de administrateur het scheidsgerecht bestaande uit één arbiter, dat als scheidsgerecht in arbitraal kort geding uitspraak zal doen. Indien de partijen een wijze van benoeming van het scheidsgerecht en/of een meervoudig aantal arbiters zijn overeengekomen, wordt daaraan geen gevolg gegeven met betrekking tot de benoeming en samenstelling van het in de vorige zin bedoelde scheidsgerecht, tenzij de partijen met zoveel woorden hebben voorzien in een wijze van benoeming van een kortgedingscheidsgerecht. Geen persoon is om redenen van zijn nationaliteit van benoeming tot arbiter in arbitraal kort geding uitgesloten. De artikelen 11(2), 11(3), 11(4), 11(5), 16, 17, 18(2), 19 en 20 zijn onverminderd van toepassing. In de gevallen als bedoeld in artikel 18(1) vindt benoeming van een nieuwe arbiter plaats op de wijze als bepaald in de eerste zin.

5. Het scheidsgerecht bepaalt zo spoedig mogelijk de dag, het tijdstip en de plaats van de zitting waarop het verzoek in arbitraal kort geding wordt behandeld en deelt deze gegevens direct mede aan de partijen. Indiening van memories heeft slechts plaats wanneer het scheidsgerecht dit bepaalt, onverminderd het bepaalde in lid 6 en lid 7. Artikel 25(3) is van overeenkomstige toepassing.

6. Indien de verweerder een beroep op de onbevoegdheid van het scheidsgerecht wenst te doen wegens het ontbreken van een geldige arbitrageovereenkomst, dient hij dit beroep te doen voor alle weren uiterlijk op de zitting genoemd in lid 5 of, indien voor die zitting een memorie wordt ingediend, uiterlijk in die memorie. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

7. De verweerder is gerechtigd een tegenvordering in arbitraal kort geding in te stellen. Het instellen van de tegenvordering geschiedt bij een memorie, die tot uiterlijk het begin van de zitting bedoeld in lid 5 bij het scheidsgerecht wordt ingediend met gelijktijdige toezending dan wel overhandiging van afschriften aan de eiser en toezending aan de administrateur.

8. Op de procedure in arbitraal kort geding zijn de bepalingen van de artikelen 21(2), 21(3), 21(5), 26 tot en met 34, 37 en 38 van overeenkomstige toepassing.

9. Indien het scheidsgerecht van oordeel is dat de zaak onvoldoende spoedeisend is of te ingewikkeld om in arbitraal kort geding te worden beslist, kan het op die grond de vordering geheel of gedeeltelijk afwijzen onder verwijzing van de partijen naar arbitrage ten gronde. Indien nog geen arbitraal geding ten gronde aanhangig is, dient die op de voet van artikel 7 aanhangig te worden gemaakt.

10. De bepalingen van de zesde afdeling zijn op het arbitraal kort geding van toepassing met dien verstande dat de administratiekosten en het depot moeten zijn betaald respectievelijk gestort voorafgaand aan de zitting bedoeld in lid 5 en in geval van het indienen van een tegenvordering ter zitting zo spoedig mogelijk na die zitting.

11. Het scheidsgerecht is bevoegd de behandeling ter zitting op te schorten dan wel zijn uitspraak aan te houden, indien door een der partijen niet aan haar betalingsverplichtingen uit hoofde van lid 10 is voldaan. Indien een partij na één enkele aanmaning door de administrateur niet binnen de door hem gestelde termijn aan haar betalingsverplichting uit hoofde van lid 10 heeft voldaan, wordt zij geacht haar vordering dan wel tegenvordering te hebben ingetrokken.

VIERDE AFDELING B - DE PROCEDURE EN DERDEN

Artikel 37 - Voeging en tussenkomst

1. Op schriftelijk verzoek van een derde die enig belang heeft bij een arbitraal geding waarop dit Reglement van toepassing is, kan het scheidsgerecht hem toestaan zich daarin te voegen of tussen te komen, mits tussen de partijen en de derde dezelfde overeenkomst tot arbitrage geldt of van kracht wordt als tussen de oor-

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

spronkelijke partijen. Door de toelating van de voeging of tussenkomst wordt de derde in het arbitraal geding partij.

2. Het verzoek wordt bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het verzoek aan de partijen en aan het scheidsgerecht.

3. Het scheidsgerecht stelt de partijen in de gelegenheid hun mening over het verzoek kenbaar te maken. Het scheidsgerecht kan de derde in de gelegenheid stellen zijn mening over het verzoek kenbaar te maken.

4. Het scheidsgerecht kan na ontvangst van een verzoek als bedoeld in lid 1 het geding schorsen. Na de opheffing van de schorsing of toelating van een voeging of tussenkomst, regelt het scheidsgerecht de verdere gang van zaken van het geding, tenzij de partijen daarin bij overeenkomst hebben voorzien.

5. Ongeacht of tussen de partijen en de derde dezelfde overeenkomst tot arbitrage geldt of van kracht wordt als tussen de oorspronkelijke partijen, stemt de derde door indiening van het verzoek tot voeging of tussenkomst ermee in dat de bepalingen van de zesde afdeling en artikel 61 van toepassing zijn.

Artikel 38 - Vrijwaring

1. Op verzoek van een partij kan het scheidsgerecht deze toestaan een derde schriftelijk in vrijwaring op te roepen, mits tussen de belanghebbende partij en de derde dezelfde overeenkomst tot arbitrage geldt of van kracht wordt als tussen de oorspronkelijke partijen.

2. Het scheidsgerecht stelt de partijen en de derde in de gelegenheid hun mening over het verzoek kenbaar te maken.

3. Het scheidsgerecht laat de vrijwaring niet toe indien het scheidsgerecht het op voorhand onaannemelijk acht dat de derde verplicht zal zijn de nadelige gevolgen van een eventuele veroordeling van de belanghebbende partij te dragen dan wel van oordeel is dat door een vrijwaringsprocedure onredelijke of onnodige vertraging van het geding te verwachten valt.

4. Na de toelating van een vrijwaring wordt door de belanghebbende partij de oproep zo spoedig mogelijk in afschrift gezonden aan het scheidsgerecht, de administrateur en aan de wederpartij.

5. Artikel 37(4) is van overeenkomstige toepassing.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 39 - Samenvoeging

1. Ten aanzien van een in Nederland aanhangig arbitraal geding waarop dit Reglement van toepassing is kan een partij een volgens lid 3 te benoemen derde verzoeken de samenvoeging met een ander in of buiten Nederland aanhangig arbitraal geding waarop dit Reglement van toepassing is te gelasten, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen.

2. Het verzoek wordt bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het verzoek aan alle partijen en, indien benoemd, de arbiters. Ieder van de aanhangige arbitrale gedingen kan vanaf de dag van ontvangst van het verzoek door het scheidsgerecht worden geschorst.

3. De derde zal als volgt worden benoemd:

- (a) de administrateur nodigt de partijen uit binnen veertien dagen gezamenlijk een derde te benoemen;
- (b) indien de partijen binnen deze termijn geen derde hebben benoemd, zal de administrateur rechtstreeks een derde benoemen;
- (c) tenzij alle partijen anders zijn overeengekomen, zal geen van de arbiters die in de arbitrale gedingen waarvan samenvoeging wordt verzocht benoemd zijn, tot derde worden benoemd; en
- (d) op de benoeming van de derde zijn de artikelen 11, 17, 18, 19 en 20 van overeenkomstige toepassing.

4. Samenvoeging kan worden gelast voor zover zij geen onredelijke vertraging van de aanhangige gedingen oplevert, mede gezien de stand waarin zij zich bevinden en er tussen de arbitrale gedingen een zo nauwe band bestaat dat een goede rechtsbedeling vraagt om gelijktijdige behandeling en berechting, teneinde te vermijden dat bij afzonderlijke berechting van de zaken onverenigbare beslissingen worden gegeven.

5. De derde kan nadat hij alle partijen en, indien benoemd, de arbiters in de gelegenheid heeft gesteld hun mening kenbaar te maken, het verzoek toewijzen dan wel afwijzen. De beslissing wordt door de administrateur aan alle partijen en de betrokken scheidsgerechten medegedeeld.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

6. Indien de derde samenvoeging beveelt, benoemen de partijen in onderling overleg de arbiter of arbiters, in oneven getale, in het samengevoegde geding. Indien de partijen daarover binnen vier weken na het bevel tot samenvoeging geen overeenstemming hebben bereikt, benoemt de derde, op verzoek van de meest gerede partij, de arbiter of arbiters. De artikelen 11(3), 11(4) en 16 zijn van overeenkomstige toepassing. Op het samengevoegde arbitrale geding blijft dit Reglement van toepassing.

7. Met de benoeming van de arbiter of arbiters in het samengevoegde geding eindigt de opdracht van de arbiter of arbiters die niet opnieuw worden benoemd. De derde stelt zo nodig met inachtneming van het bepaalde in artikel 54 de beloning voor de al door de arbiter of arbiters verrichte werkzaamheden vast.

8. Op het verzoek tot samenvoeging zijn de bepalingen van de zesde afdeling van overeenkomstige toepassing.

VIJFDE AFDELING - HET VONNIS

Artikel 40 - Termijn

1. Het scheidsgerecht deelt aan het einde van de zitting als bedoeld in de artikelen 25 en 36(5) aan de partijen mede op welke termijn het scheidsgerecht vonnis zal wijzen. Indien de partijen van een zitting als bedoeld in artikel 25 hebben afgezien, volgt de mededeling na de indiening van de laatste memorie. Het scheidsgerecht is bevoegd de termijn, indien noodzakelijk, één of meer malen te verlengen. In alle gevallen beslist het scheidsgerecht met bekwame spoed.

2. De opdracht aan het scheidsgerecht duurt voort totdat zijn laatste eindvonnis aan de partijen is verzonden, of in het geval bedoeld in artikel 45(1) onder (b) door neerlegging ter griffie van de rechtbank van het laatste eindvonnis, onverminderd het bepaalde in de artikelen 47 tot en met 49.

Artikel 41 - Soorten vonnis

Het scheidsgerecht kan een geheel of gedeeltelijk eindvonnis dan wel een tussenvonnis wijzen.

Artikel 42 - Beslissingsmaatstaf

1. Het scheidsgerecht beslist naar de regelen des rechts.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

2. Ingeval de partijen een rechtskeuze hebben gedaan, beslist het scheidsgerecht naar de door de partijen aangewezen regelen des rechts. Indien een dergelijke rechtskeuze niet heeft plaatsgevonden, beslist het scheidsgerecht volgens de regelen des rechts die het in aanmerking acht te komen.
3. Het scheidsgerecht beslist als goede personen naar billijkheid, indien de partijen het daartoe bij overeenkomst opdracht hebben gegeven.
4. In alle gevallen houdt het scheidsgerecht bij de beslissing rekening met de toepasselijke handelsgebruiken.

Artikel 43 - Beslissing en ondertekening

1. Indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, beslist het bij meerderheid van stemmen.
2. Het vonnis dat de beslissing bevat wordt in viervoud op schrift gesteld en door de arbiter of arbiters ondertekend.
3. Weigert een minderheid van de arbiters te ondertekenen, dan wordt daarvan door de andere arbiters in het door hen ondertekende vonnis melding gemaakt. Een overeenkomstige melding vindt plaats, indien een minderheid niet in staat is te ondertekenen en niet verwacht kan worden dat het beletsel daartoe binnen korte tijd zal zijn opgeheven.
4. In het vonnis wordt geen melding gemaakt van de mening van een minderheid. Een minderheid kan echter haar mening in een afzonderlijk schriftelijk stuk aan de medearbiters en de partijen tot uiting brengen. Dit stuk wordt niet geacht deel uit te maken van het vonnis.

Artikel 44 - Inhoud van het vonnis

1. Het vonnis bevat in elk geval:
  - (a) de namen en de woonplaatsen van de arbiter of arbiters;
  - (b) de namen en de woonplaatsen van de partijen;
  - (c) een kort overzicht van de procedure;
  - (d) een weergave van de vordering en, zo die is ingesteld, van de tegenvordering;

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

- (e) de gronden voor de in het vonnis gegeven beslissing;
- (f) de vaststelling en veroordeling tot betaling van de arbitragekosten als bedoeld in artikel 57;
- (g) de beslissing;
- (h) de plaats van de uitspraak, als vastgesteld met de bepaling van de plaats van arbitrage door de partijen of door het scheidsgerecht in overeenstemming met artikel 21(7); en
- (i) de dagtekening van de uitspraak.

2. Indien het vonnis een uitspraak tot het treffen van voorlopige voorzieningen, een gedeeltelijk eindvonnis dan wel een tussenvonnis betreft, kunnen de vaststelling van en veroordeling tot betaling van de arbitragekosten genoemd in lid 1 onder (f) worden aangehouden tot een later tijdstip in het geding.

3. In afwijking van het bepaalde in lid 1 onder (e) geeft het vonnis geen gronden voor de gegeven beslissing indien, nadat de arbitrage aanhangig is gemaakt, de partijen schriftelijk overeenkomen dat geen gronden voor de beslissing worden gegeven.

Artikel 45 - Verzending en neerlegging van het vonnis

1. De administrateur draagt er namens het scheidsgerecht zorg voor dat zo spoedig mogelijk:

- (a) een origineel van het vonnis, of een afschrift hiervan gewaarmerkt door een arbiter of door de administrateur als aangewezen derde, aan de partijen wordt verzonden; en
- (b) indien voorafgaand aan het wijzen van het vonnis de administrateur door de partijen daartoe is verzocht, een origineel van een geheel of gedeeltelijk eindvonnis dat in Nederland is geweest wordt neergelegd ter griffie van de rechtbank binnen het arrondissement waarvan de plaats van arbitrage is gelegen, waarna de administrateur zo spoedig mogelijk de partijen en het scheidsgerecht in kennis stelt van de datum van neerlegging.

2. Een origineel van het vonnis blijft gedurende tien jaren berusten in het archief van het NAI. Iedere partij kan gedurende die periode de administrateur verzoeken tegen vergoeding van kosten een door hem gewaarmerkt afschrift van het vonnis te verschaffen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 46 - Verbindende kracht van het vonnis

Een arbitraal vonnis is verbindend voor de partijen met ingang van de dag waarop het is gewezen. Door arbitrage bij of door het NAI of volgens het Reglement van het NAI overeen te komen, worden de partijen geacht de verplichting op zich te hebben genomen het vonnis zo spoedig mogelijk na te komen.

Artikel 47 - Rectificatie van het vonnis

1. Een partij kan tot twee maanden na de dagtekening van het vonnis, het scheidsgerecht verzoeken een kennelijke rekenfout, schrijffout of andere fout die zich voor eenvoudig herstel leent in het vonnis te verbeteren.

2. Indien de gegevens, genoemd in artikel 44(1) onder (a), (b), (h) en (i) onjuist zijn vermeld of geheel of gedeeltelijk in het vonnis ontbreken, kan een partij tot twee maanden na de dagtekening van het vonnis, het scheidsgerecht de verbetering van die gegevens verzoeken.

3. Het verzoek wordt bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het verzoek aan het scheidsgerecht en de wederpartij.

4. Het scheidsgerecht kan tot twee maanden na de dagtekening van het vonnis ook uit eigen beweging tot de verbetering, als bedoeld in lid 1 en lid 2, overgaan.

5. Voordat het scheidsgerecht op het verzoek, bedoeld in lid 1 of lid 2, beslist, of uit eigen beweging tot de verbetering als bedoeld in lid 4 beslist over te gaan, stelt het de partijen in de gelegenheid zich daarover uit te laten.

6. Gaat het scheidsgerecht tot de verbetering over, dan wordt deze door het scheidsgerecht in een apart stuk vermeld, welk stuk geacht wordt deel uit te maken van het vonnis. Het stuk wordt in viervoud opgesteld en bevat:

- (a) de gegevens vermeld in artikel 44(1) onder (a) en (b);
- (b) een verwijzing naar het vonnis waarop het herstel betrekking heeft;
- (c) de verbetering;

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

- (d) de datum van de verbetering, met dien verstande dat de datum van het vonnis waarop de verbetering betrekking heeft bepalend blijft; en
- (e) een ondertekening waarop het bepaalde in artikel 43 van toepassing is.

7. De administrateur draagt er zorg voor dat het in lid 6 bedoelde stuk zo spoedig mogelijk aan de partijen wordt verzonden; de bepalingen van artikel 45(1) zijn daarop van overeenkomstige toepassing.

8. Wijst het scheidsgerecht het verzoek tot de verbetering af, dan deelt het dit door tussenkomst van de administrateur aan de partijen mede.

Artikel 48 - Aanvullend vonnis

1. Heeft het scheidsgerecht nagelaten te beslissen omtrent een of meer vorderingen of tegenvorderingen welke aan zijn oordeel waren onderworpen, dan kan een partij tot twee maanden na de dagtekening van het vonnis het scheidsgerecht verzoeken een aanvullend vonnis te wijzen.

2. Het verzoek wordt bij de administrateur ingediend. De administrateur zendt zo spoedig mogelijk een afschrift van het verzoek aan het scheidsgerecht en de wederpartij.

3. Voordat het scheidsgerecht op het verzoek beslist, stelt het de partijen in de gelegenheid zich daarover uit te laten.

4. Een aanvullend vonnis geldt als een arbitraal vonnis; daarop zijn de bepalingen van deze afdeling van toepassing.

5. Wijst het scheidsgerecht een verzoek tot een aanvullend vonnis af, dan deelt het dit door tussenkomst van de administrateur aan de partijen mede. Indien het vonnis waarvan aanvulling is verzocht in overeenstemming met het bepaalde in artikel 45(1) onder (b) ter griffie van de rechtbank is neergelegd, draagt de administrateur er namens het scheidsgerecht zorg voor dat een afschrift van deze mededeling, getekend door een arbiter of de secretaris van het scheidsgerecht op dezelfde wijze ter griffie wordt neergelegd.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 49 - Terugverwijzing tijdens een vernietigingsprocedure

1. Indien gedurende een vernietigingsprocedure tegen een met inachtneming van de bepalingen van deze afdeling gewezen arbitraal vonnis, de bevoegde rechter het scheidsgerecht door terugverwijzing in staat stelt de grond voor vernietiging ongedaan te maken, herleeft de opdracht van het scheidsgerecht op het in lid 2 bedoelde tijdstip in de zin dat het geacht wordt door het arbitraal geding te heropenen dan wel door het nemen van een andere maatregel als het scheidsgerecht geraden acht zo mogelijk de door de bevoegde rechter aangegeven grond voor vernietiging ongedaan te maken.

2. De meest gereede partij stelt de administrateur zo spoedig mogelijk in kennis van de beslissing van de bevoegde rechter onder overlegging van een afschrift van de beslissing en onder gelijktijdige verzending van een afschrift aan de wederpartij. De administrateur zorgt voor verzending van de kennisgeving aan het scheidsgerecht. De in lid 1 bedoelde nadere opdracht aan het scheidsgerecht vangt aan op de dag van ontvangst van de kennisgeving door het scheidsgerecht.

3. In geval van terugverwijzing bepaalt het scheidsgerecht, de partijen gehoord hebbende, de verdere procesorde. De bepalingen van de vierde afdeling zijn slechts van toepassing voor zover het scheidsgerecht dat nader bepaalt. De administrateur is in aanvulling op de artikelen 55(1) en 55(4) bevoegd van de daartoe naar zijn mening meest gereede partij een depot voor het honorarium en de verschotten van de arbiter of arbiters te verlangen.

4. Voordat het scheidsgerecht beslist, stelt het de partijen in de gelegenheid te worden gehoord.

5. Indien het scheidsgerecht van oordeel is dat de grond tot vernietiging ongedaan kan worden gemaakt, wijst het een dienovereenkomstig arbitraal vonnis dat in plaats komt van het vonnis waarvan vernietiging is gevorderd.

Artikel 50 - Arbitraal schikkingsvonnis

1. Indien de partijen gedurende het geding tot een vergelijk komen, kunnen de partijen gezamenlijk het scheidsgerecht verzoecken de inhoud daarvan in een arbitraal vonnis vast te leggen.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

2. Het in lid 1 bedoelde vonnis, houdende een vergelijk tussen de partijen, geldt als een arbitraal vonnis, waarop de bepalingen van deze afdeling van toepassing zijn, met dien verstande dat het vonnis, in afwijking van het bepaalde in artikel 44(1) onder (e) geen gronden voor de gegeven beslissing behoeft te bevatten.

Artikel 51 - Publicatie van het vonnis

Het NAI is bevoegd het vonnis zonder vermelding van de namen van de partijen en met weglating van verdere gegevens welke de identiteit van de partijen zouden kunnen openbaren, te laten publiceren, tenzij een partij tot uiterlijk twee maanden na dagtekening van het vonnis bij de administrateur daartegen bezwaar heeft gemaakt.

ZESDE AFDELING - KOSTEN

Artikel 52 - Kosten van de arbitrage

Onder de kosten van de arbitrage worden verstaan de kosten genoemd in de artikelen 53, 54 en 56 en de overige kosten welke de arbitrage naar het oordeel van het scheidsgerecht noodzakelijkerwijs meebracht.

Artikel 53 - Administratiekosten

1. Bij het aanhangig maken van de arbitrage is de eiser administratiekosten verschuldigd aan het NAI volgens het bepaalde in lid 2. De administrateur deelt dit bedrag zo spoedig mogelijk na ontvangst van de arbitrageaanvraag aan de eiser mede.

2. De administratiekosten worden op basis van het totale geldelijk belang van de vorderingen, waaronder begrepen voorwaardelijke vorderingen, berekend aan de hand van de door het bestuur vastgestelde schaal vervat in Bijlage A bij dit Reglement. Deze schaal kan tussentijds door het bestuur worden gewijzigd in overeenstemming met het bepaalde in artikel 62. Ingeval de administratiekosten niet kunnen worden berekend op basis van de schaal, beslist de administrateur.

3. Ingeval een tegenvordering, waaronder begrepen een voorwaardelijke tegenvordering, wordt ingesteld, is de verweerder eveneens administratiekosten berekend volgens het bepaalde in lid 2 verschuldigd. De administrateur deelt dit bedrag zo spoedig mogelijk na het indienen van de tegenvordering aan de verweerder mede.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

4. Bij een vermeerdering van een vordering of tegenvordering of indien gedurende het geding blijkt dat het totale geldelijk belang hoger is dan door de administrateur aangenomen bij de in lid 1 of lid 3 bedoelde mededeling, is de eiser respectievelijk de verweerder een aanvulling op de administratiekosten volgens het bepaalde in lid 2 verschuldigd.

5. De administrateur draagt zorg voor de invordering van de verschuldigde administratiekosten. Indien na een tweede aanmaning door de administrateur de door een partij verschuldigde administratiekosten niet binnen veertien dagen door het NAI zijn ontvangen, wordt deze geacht zijn vordering respectievelijk tegenvordering te hebben ingetrokken.

6. Indien een eiser zijn arbitrageaanvraag intrekt voor toezending van het arbitragegeding aan het scheidsrecht, ontvangt hij de helft van de door hem betaalde administratiekosten terug. Hetzelfde geldt indien een verweerder voor toezending van het arbitragegeding zijn tegenvordering intrekt. In andere gevallen vindt geen restitutie van de administratiekosten plaats.

Artikel 54 - Honorarium en verschotten van arbiters

1. Het honorarium en de verschotten van de arbiter of arbiters worden door de administrateur na overleg met de arbiter of arbiters naar redelijkheid vastgesteld.

2. Indien voor het laatste eindvonnis een arbiter van zijn opdracht is ontheven, kan deze arbiter aanspraak maken op een redelijke, door de administrateur vast te stellen vergoeding voor honorarium en verschotten, behoudens bijzondere omstandigheden ter beoordeling van de administrateur.

3. Indien voor het laatste eindvonnis de opdracht van het scheidsrecht is beëindigd, kunnen de arbiter of arbiters eveneens aanspraak maken op een redelijke, door de administrateur vast te stellen vergoeding van honorarium en verschotten, tenzij de beëindiging plaatsvindt op grond van artikel 17(5).

4. Bij de vaststelling van het honorarium wordt rekening gehouden met de tijd die de arbiter of arbiters aan het geding hebben besteed, het geldelijk belang van de vorderingen en tegenvorderingen en de ingewikkeldheid van het geding.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 55 - Depot

1. De administrateur zal van de eiser een depot verlangen waaruit, voor zover mogelijk, het honorarium en de verschotten van de arbiter of arbiters zullen worden betaald. Indien de verweerder een tegenvordering, waaronder begrepen een voorwaardelijke tegenvordering, heeft ingesteld kan de administrateur ook van hem daarvoor een depot verlangen.
2. Uit het depot worden eveneens de kosten van de secretaris, de door het scheidsgerecht benoemde deskundige, technische bijstand en een tolk betaald, indien en voor zover deze kosten door het scheidsgerecht zijn gemaakt. Indien de partijen neerlegging van het vonnis ter griffie zijn overeengekomen, wordt het depot ook aangewend ter voldoening van de kosten daarvan.
3. Zo spoedig mogelijk na toezending van het arbitrage dossier overlegt de arbiter of de voorzitter met de administrateur over de omvang van de door hem verwachte werkzaamheden om het bedrag van het depot vast te stellen.
4. De administrateur kan aanvulling van het depot van de eiser en/of de verweerder verlangen tot uiterlijk veertien dagen na de laatste zitting of, bij gebreke van een zitting, tot uiterlijk veertien dagen na ontvangst van de laatst toegestane memorie door het scheidsgerecht.
5. Van het depot wordt door de administrateur aan het scheidsgerecht mededeling gedaan.
6. Het scheidsgerecht is bevoegd de arbitrage ten aanzien van de vordering dan wel de tegenvordering op te schorten zolang de desbetreffende partij het van haar verlangde depot niet heeft gestort. Indien het NAI het van een partij verlangde depot niet binnen veertien dagen na een tweede aanmaning door de administrateur heeft ontvangen, wordt die partij geacht haar vordering respectievelijk tegenvordering te hebben ingetrokken.
7. Het NAI is niet gehouden tot enige betaling van kosten die niet door een depot zijn gedekt. De in lid 2 bedoelde kosten worden bij voorrang uit het depot voldaan. Over het bedrag van het gestorte depot wordt geen rente vergoed.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

Artikel 56 - Kosten van juridische bijstand

Het scheidsgerecht kan de partij die in het ongelijk is gesteld, veroordelen tot betaling van een redelijke vergoeding voor juridische bijstand van de partij die in het gelijk is gesteld, indien en voor zover deze kosten naar het oordeel van het scheidsgerecht noodzakelijk waren.

Artikel 57 - Vaststelling arbitragekosten en veroordeling

1. Het scheidsgerecht stelt de kosten van de arbitrage vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 54.

2. De partij die in het ongelijk is gesteld wordt veroordeeld tot betaling van de kosten van de arbitrage, behoudens bijzondere gevallen ter beoordeling van het scheidsgerecht. Indien de partijen ieder voor een deel in het ongelijk zijn gesteld, kan het scheidsgerecht de kosten van de arbitrage geheel of gedeeltelijk verdelen.

3. Het scheidsgerecht houdt bij de veroordeling tot betaling van de kosten rekening met het ingevolge artikel 55 gestorte depot. Voor zover het door een partij gestorte depot wordt aangewend voor betaling van kosten waarin de andere partij in overeenstemming met het vorige lid is veroordeeld, wordt laatstgenoemde partij veroordeeld dit bedrag aan eerstgenoemde partij te vergoeden.

4. Veroordeling tot betaling van de kosten van de arbitrage kan ook geschieden zonder dat dit door een partij uitdrukkelijk is gevorderd.

5. Indien voor het laatste eindvonnis de opdracht van een arbiter of arbiters is beëindigd, komen de overeenkomstig artikel 54 vastgestelde vergoeding van honorarium en verschotten en de in artikel 55(2) bedoelde kosten ten laste van de partijen naar rato van hun bijdrage aan het depot. De administrateur kan, voor zover nodig in afwijking van artikel 55(4), aanvulling van het depot van de eiser en/of verweerder tot het volledige bedrag van voornoemde vergoeding en kosten verlangen.

ZEVENDE AFDELING - SLOTBEPALINGEN

Artikel 58 - Tijdig bezwaar

Een partij die in het geding is verschenen dient zonder onredelijke vertraging bezwaar te maken bij het scheidsgerecht met een

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

afschrift aan de wederpartij en de administrateur zodra zij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat is gehandeld in strijd met of is nagelaten te handelen overeenkomstig enige bepaling van dit Reglement, de overeenkomst tot arbitrage dan wel een opdracht, beslissing of maatregel van het scheidsgerecht. Laat een partij dit na, dan vervalt het recht daarop nadien, in het arbitraal geding of bij de gewone rechter, alsnog een beroep te doen.

Artikel 59 - Bevoegde voorzieningenrechter

Indien de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen, is de voorzieningenrechter van de rechtbank Rotterdam bevoegd voor de zaken als bedoeld in artikel 1027 lid 3 (benoeming van de arbiter of arbiters), artikel 1028 (bevoorrechte positie van een partij bij benoeming van de arbiter of arbiters) en artikel 1041a (horen van een onwillige getuige) van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Artikel 60 - Niet voorziene gevallen

Onverminderd het bepaalde in artikel 21(1) dient in alle gevallen die niet zijn voorzien in dit Reglement te worden gehandeld in overeenstemming met de geest van dit Reglement.

Artikel 61 - Beperking van aansprakelijkheid

Het NAI, zijn bestuursleden en personeelsleden, de leden van zijn Raad van Advies en Toezicht, de leden van het Comité, de arbiter of arbiters en de eventueel benoemde secretaris, de derde zoals bedoeld in artikel 39 en eventuele andere door (een van) hen in de zaak betrokken personen zijn noch contractueel noch buitencontractueel aansprakelijk voor eventuele schade door eigen of ander-mans handelen of nalaten of door gebruik van hulpzaken in of rond een arbitrage, een en ander tenzij en voor zover dwingend Nederlands recht aan exoneratie in de weg zou staan. Het NAI, zijn bestuursleden en personeelsleden zijn niet aansprakelijk voor de betaling van enig bedrag dat niet door het depot is gedekt.

Artikel 62 - Wijziging van het Reglement

1. Het bestuur kan te allen tijde wijzigingen in dit Reglement aanbrengen. De wijzigingen zijn niet van kracht voor arbitrale gedingen die al aanhangig zijn.

2. Het Reglement is van toepassing in de vorm die het heeft op het tijdstip waarop de arbitrage aanhangig wordt gemaakt.

NAI ARBITRAGEREGLEMENT

3. In afwijking van lid 2 zijn de artikelen 39, 42(1) en 42(3) slechts van toepassing bij overeenkomsten tot arbitrage gesloten op of na 1 januari 2015 waarin de partijen naar arbitrage door of bij het NAI of volgens het Reglement van het NAI hebben verwezen, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen. Bij dergelijke overeenkomsten tot arbitrage gesloten voor 1 januari 2015 blijft artikel 45, en in verband daarmee artikel 1 onder (g), van het tot 1 januari 2015 toepasselijke Reglement van toepassing.

TOELICHTING

1. Het NAI

- 1.1 De Stichting Nederlands Arbitrage Instituut (“NAI”) werd in 1949 opgericht. Het bestuur van het NAI bestaat uit personen met grote ervaring op het gebied van arbitrage, bindend advies en mediation uit het bedrijfsleven, de advocatuur en de wetenschap.
- 1.2 De Stichting heeft ten doel het bevorderen van arbitrage, bindend advies en andere wettige middelen tot het voorkomen, beperken en oplossen van geschillen. Dit doel wordt sinds de oprichting van het NAI nagestreefd door aan het bedrijfsleven een goed geregelde arbitrageprocedure te bieden. Dit Arbitragereglement is daarvoor de grondslag. Verder kan het NAI als benoemende instantie worden aangewezen voor de benoeming van arbiters, ook als partijen niet zijn overeengekomen dat dit Arbitragereglement van toepassing is. Naast arbitrage, biedt het NAI ook bindend advies en mediation (bemiddeling) als vormen van alternatieve geschillenbeslechting, waarvoor afzonderlijke reglementen zijn opgesteld. Het secretariaat van het NAI onder leiding van de administrateur verzorgt de administratieve begeleiding van deze vormen van geschillenbeslechting.

2. Het NAI Arbitragereglement

- 2.1 Op 1 januari 2015 is een nieuwe Nederlandse arbitragewet in werking getreden (artikelen 1020-1076 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Een herziene versie van het Arbitragereglement is gelijktijdig in werking getreden.
- 2.2 Artikel 62(2) bepaalt dat het Arbitragereglement van toepassing is in de vorm die het heeft op het tijdstip waarop de arbitrage aanhangig wordt gemaakt. Dit betekent dat deze versie van het Arbitragereglement van toepassing is op arbitrages die op of na 1 januari 2015 aanhangig zijn gemaakt, onafhankelijk van wanneer de arbitrageovereenkomst is gesloten. Uitzonderingen hierop zijn de bepalingen met betrekking tot samenvoeging (artikel 39) en de door arbiters te hanteren beslissingsmaatstaf (de artikelen 42(1) en 42(3)). Deze artikelen zijn alleen van toepassing als (i) de overeenkomst tot arbitrage is gesloten na 1 januari 2015 of (ii) partijen anders zijn overeengekomen (artikel 62(3)).
- 2.3 Voor relevante literatuur over de Nederlandse arbitragewet en het NAI Arbitragereglement wordt verwezen naar de website van het NAI: www.nai-nl.org.

TOELICHTING

3. Vorm en inhoud van een overeenkomst tot NAI-arbitrage

- 3.1 Voor arbitrage is een overeenkomst nodig. De wet gebruikt de algemene term “overeenkomst tot arbitrage”. Deze kan zijn vervat in een beding in een overeenkomst, waarbij toekomstige geschillen aan arbitrage worden onderworpen (het arbitraal beding). Voor bestaande geschillen wordt een arbitrageovereenkomst gesloten in de vorm van een compromis.
- 3.2 De wet stelt de eis dat iedere arbitrageovereenkomst wordt bewezen door een geschrift. Een mondelinge arbitrageovereenkomst, of een bestendig gebruik, is dus niet toereikend om (het bestaan van) een arbitrageovereenkomst te bewijzen.
- 3.3 Voor arbitrage volgens het NAI Arbitragereglement is ook nodig dat partijen de toepasselijkheid van dit reglement zijn overeengekomen. Ingeval van een arbitraal beding kan daarvoor de door het NAI aanbevolen clause worden gebruikt (zie blz. 6). Partijen kunnen ook andere bewoordingen voor hun arbitraal beding kiezen. De door het NAI aanbevolen clause is echter een formulering waarvan in de praktijk is gebleken, dat zij tot zo min mogelijk moeilijkheden aanleiding geeft.
- 3.4 Als partijen geen arbitraal beding zijn overeengekomen, kunnen zij geschillen die tussen hen zijn ontstaan alsnog aan NAI-arbitrage onderwerpen door het aangaan van een compromis. Daartoe is voldoende een door partijen schriftelijk aanvaard stuk dat bevat: (a) de namen van partijen, (b) een aanduiding van de geschillen die partijen aan arbitrage onderwerpen (bij voorkeur ruim formuleren) en (c) de bepaling dat deze geschillen worden beslecht overeenkomstig het Arbitragereglement van het NAI.
- 3.5 Bij het opstellen van de arbitrageovereenkomst kunnen partijen desgewenst een aantal zaken regelen, zoals het aantal arbiters, de wijze van benoeming, de plaats van arbitrage, de taal van de arbitrage en de beslissingsmaatstaf (zie de toelichtingen bij de modelclause). De plaats van arbitrage bepaalt het toepasselijke arbitragerecht: wordt bijvoorbeeld gekozen voor een plaats van arbitrage in Nederland, dan is Nederlands arbitragerecht van toepassing. Dat betekent echter niet dat de zittingen ook in deze plaats moeten worden gehouden. Ook kunnen partijen ervoor kiezen om de mogelijkheid van samenvoeging van het arbitraal geding met een ander arbitraal geding uit te sluiten (zie ook hierna onder punt 12).

TOELICHTING

4. Aanvang van de arbitrage

- 4.1 Een NAI-arbitrage vangt aan door het per e-mail indienen van een arbitrageaanvraag bij de administrateur van het NAI (artikelen 3(2) en 7(3)). Dit geldt zowel wanneer sprake is van een arbitraal beding als bij een compromis. Als het voor de eiser niet mogelijk is om de aanvraag per e-mail in te dienen, kan de aanvraag op een andere manier worden ingediend (artikel 7(3)). De aanvraag is niet gebonden aan een speciale vorm. Desgewenst kan gebruik gemaakt worden van het op de website van het NAI te vinden aanvraagformulier.
- 4.2 In de aanvraag dienen de gegevens genoemd onder (a) tot en met (j) van artikel 7(2) te worden vermeld. De administrateur is bevoegd de behandeling van de aanvraag op te schorten zolang deze niet voldoet aan de in artikel 7(2) genoemde vereisten.
- 4.3 De administrateur zendt een afschrift naar de verweerder. De verweerder krijgt dan veertien dagen de tijd in het kort op de aanvraag te antwoorden (artikel 8). Daarbij kan hij een (al dan niet voorwaardelijke) tegenvordering instellen (artikel 8(3)). Hoewel het wenselijk is, dat een eventuele tegenvordering in een zo vroeg mogelijk stadium van de procedure bekend is (in het bijzonder met het oog op de te benoemen arbiter of arbiters), kan de verweerder een tegenvordering ook later instellen. Hij moet dat dan uiterlijk doen bij memorie van antwoord of, als er geen memorie van antwoord wordt ingediend, bij zijn eerste schriftelijke of mondelinge verweer nadat de arbiters hun opdracht hebben aanvaard (artikel 24(2)).
- 4.4 De arbitrageaanvraag en het korte antwoord kunnen summier zijn. Ze zijn voornamelijk bedoeld om (i) het secretariaat van het NAI de benodigde gegevens te verstrekken voor de administratie van de arbitrage en (ii) een inzicht te geven in de aard en omstandigheden van het geschil in verband met het eventueel vaststellen van het aantal arbiters en de eventuele benoeming van de arbiter of arbiters. De partijen krijgen na de benoeming van arbiters nog uitgebreid de gelegenheid hun stellingen naar voren te brengen. Het korte antwoord wordt niet geacht een ‘eerste verweer’ te zijn in de zin van bijvoorbeeld artikel 10. De arbitrageaanvraag en het korte antwoord zijn ook geen memorie van eis en memorie van antwoord; deze komen pas na de benoeming van arbiters aan de orde (artikelen 9 en 23).

TOELICHTING

4.5 Het aanhangig maken van een arbitraal kort geding in de gevallen waarin tussen dezelfde partijen nog geen arbitrage ten gronde aanhangig is en nog geen scheidsgerecht is benoemd, is geregeld in artikel 35(2) en artikel 36. Voor een toelichting op het arbitraal kort geding in het algemeen en de wijze waarop daarin in het Arbitragereglement is voorzien, wordt verwezen naar punt 9 van deze Toelichting.

5. Beroep op ontbreken van arbitrageovereenkomst

5.1 De administrateur beoordeelt niet of partijen arbitrage zijn overeengekomen en het Arbitragereglement van toepassing hebben verklaard. Een bezwaar van de verweerder dat geen (NAI) arbitrage is overeengekomen, wordt door het scheidsgerecht beoordeeld (artikel 10).

5.2 Een verweerder die zich op het ontbreken van een geldige (NAI) arbitrageovereenkomst wenst te beroepen, moet dat wel tijdig doen: uiterlijk in de memorie van antwoord of, bij gebreke daarvan, voorafgaand aan het eerste schriftelijke of mondelinge verweer. Heeft een verweerder nagelaten dit beroep tijdig te doen, dan kan hij zich later, in de arbitrale procedure of bij de overheidsrechter, niet meer beklagen over het ontbreken van een (NAI) arbitrageovereenkomst (tenzij hij het beroep doet op de grond dat het geschil niet vatbaar is voor arbitrage). Voor het arbitraal kort geding geldt een vergelijkbare regeling (artikel 36(6)).

6. Benoeming van arbiters

6.1 Een arbitraal geding wordt gevoerd ten overstaan van een of meerdere arbiters, steeds in oneven aantal (artikel 12(1)). Als partijen een even aantal arbiters zijn overeengekomen, wordt een aanvullend arbiter benoemd als voorzitter van het scheidsgerecht om tot een oneven aantal te komen (artikel 12(3)).

6.2 Als partijen het aantal arbiters niet zijn overeengekomen, of als zij een wijze van bepaling van arbiters zijn overeengekomen maar daar gezamenlijk geen overeenstemming over kunnen bereiken, wordt het aantal arbiters door de administrateur bepaald op een of drie. De administrateur houdt daarbij rekening met de voorkeur van de partijen, de omvang van het geschil, de ingewikkeldheid van de zaak en het belang van de partijen bij een efficiënte gedingvoering (artikel 12(2)). In de regel zal voor arbitrages met een financieel belang van minder dan EUR 500.000 één arbiter worden benoemd.

TOELICHTING

Partijbenoeming

6.3 Tenzij partijen anders zijn overeengekomen, wordt het scheidsgerecht benoemd conform de in artikel 13 uiteengezette procedure:

(i) Als het scheidsgerecht bestaat uit één arbiter benoemen partijen, bij het indienen van de arbitrageaanvraag of het korte antwoord (althans uiterlijk binnen veertien dagen nadat de administrateur hen dat heeft verzocht), gezamenlijk een arbiter. Als zij dat niet binnen deze termijn doen, wordt de arbiter benoemd in overeenstemming met de lijstprocedure van artikel 14.

(ii) Als het scheidsgerecht bestaat uit drie arbiters benoemen de eiser en de verweerder, in de arbitrageaanvraag respectievelijk het korte antwoord (althans uiterlijk binnen veertien dagen nadat de administrateur hen dat heeft verzocht), ieder een arbiter. Als een partij dat niet binnen deze termijn doet, zendt de administrateur aan die partij(en) een lijst met mogelijke arbiters en wordt de desbetreffende arbiter benoemd in overeenstemming met de lijstprocedure van artikel 14. De twee aldus benoemde arbiters benoemen vervolgens, uiterlijk binnen veertien dagen nadat de administrateur hen dat heeft verzocht, de derde arbiter die tevens de voorzitter van het scheidsgerecht zal zijn. Als zij dat niet binnen deze termijn doen, wordt de derde arbiter benoemd in overeenstemming met de lijstprocedure van artikel 14.

Lijstprocedure

6.4 Partijen kunnen, in afwijking van artikel 13, overeenkomen dat de arbiter of arbiters worden benoemd conform de in artikel 14 uiteengezette lijstprocedure. De lijstprocedure bestaat hieruit dat de administrateur, na ontvangst van het korte antwoord, een lijst met namen van mogelijke arbiters opstelt. Op deze lijst staan ten minste drie namen als een arbiter moet worden benoemd en ten minste negen namen (waaronder de kandidaat-voorzitters) als drie arbiters moeten worden benoemd. De lijst wordt naar beide partijen gezonden. Iedere partij heeft dan veertien dagen de tijd zich te beraden en de namen van die personen door te halen waartegen zij overwegende bezwaren heeft en de overblijvende namen te nummeren in de volgorde van haar voorkeur. Op basis van een vergelijking van de geretourneerde lijsten benoemt de administrateur vervolgens de arbiter of arbiters. De administrateur is

TOELICHTING

niet gehouden partijen van nieuwe lijsten te voorzien als op de teruggezonden lijsten onvoldoende personen voorkomen die voor ieder der partijen als arbiter aanvaardbaar zijn. Hetzelfde geldt als op de teruggezonden lijsten weliswaar voldoende personen voorkomen, maar deze hun benoeming niet (kunnen) aanvaarden. In die gevallen kan de administrateur rechtstreeks overgaan tot benoeming van andere arbiters.

- 6.5 Voor de benoeming van het scheidsgerecht in een arbitraal kort geding wordt verwezen naar punt 9 hierna.
- 6.6 De benoeming van een arbiter wordt door de administrateur bevestigd, tenzij de arbiter naar het oordeel van de administrateur onvoldoende waarborgen biedt voor een deugdelijke arbitrage (artikel 16(1)). Daarbij kan de administrateur in voorkomende gevallen ook rekening houden met de vereiste beschikbaarheid van de arbiter en het belang van partijen bij een voortvarende procedure. De bevestiging van een benoeming door de administrateur doet niet af aan de mogelijkheid tot wraking van een arbiter; de uiteindelijke beslissing over een wrakingsverzoek is voorbehouden aan het Comité (zie punt 11 hierna).

7. De procedure

- 7.1 Nadat de arbiter of arbiters zijn benoemd, begint de eigenlijke arbitrale procedure. Tenzij partijen andere afspraken hebben gemaakt, wordt het verloop van de procedure door het scheidsgerecht in overleg met partijen bepaald en zal veelal de volgende vorm krijgen. Eerst krijgen eiser en verweerder de gelegenheid een memorie van eis, respectievelijk een memorie van antwoord, in te dienen. Daarna kan er een tweede wisseling van memories plaatsvinden (memorie van repliek en memorie van dupliek). Vervolgens vindt een zitting plaats, waar partijen en/of hun raadslieden ieder hun stellingen nader uiteen kunnen zetten. Op die zitting – of op een aparte zitting – kunnen eventuele getuigen of deskundigen worden gehoord. Na de zitting gaat het scheidsgerecht beraadslagen (als er meer dan een arbiter is) en wordt het vonnis geschreven. Het vonnis wordt in viervoud opgesteld en door de arbiter of arbiters ondertekend, waarna de administrateur er namens het scheidsgerecht zorg voor draagt dat een gewaarmerkt afschrift daarvan aan de partijen wordt verzonden.
- 7.2 Het voorgaande is een verkorte weergave van de gang van

TOELICHTING

zaken bij een gemiddelde arbitrage. De regeling is in detail te vinden in de vierde afdeling van het Arbitragereglement (artikelen 21-39). Het staat partijen vrij een andere procedure overeen te komen. Afgezien van een dergelijke overeenkomst, is ook het scheidsgerecht bevoegd een andere procedure vast te stellen, afhankelijk van de aard en omstandigheden van het geschil.

- 7.3 Het Arbitragereglement bepaalt dat het scheidsgerecht waakt tegen een onredelijke vertraging van het geding en zo nodig, op verzoek van een partij of uit eigen beweging, maatregelen treft (artikel 21(3)).
- 7.4 Aan het einde van de zitting deelt het scheidsgerecht aan partijen mee op welke termijn het vonnis zal wijzen. Als partijen van een zitting als bedoeld in artikel 25 hebben afgezien, doet het scheidsgerecht deze mededeling na de indiening van de laatste memorie. Het scheidsgerecht is bevoegd de termijn, indien noodzakelijk, een of meerdere keren te verlengen. In alle gevallen beslist het scheidsgerecht evenwel met bekwaame spoed (artikel 40(1)).
- 7.5 Artikel 17(4) geeft de administrateur de bevoegdheid om uit eigen beweging een arbiter (maar daarmee niet automatisch ook het gehele scheidsgerecht) van zijn opdracht te onthefpen. Onder het niet uitvoeren van de aan een arbiter gegeven opdracht (zoals bedoeld in artikel 17(4)) valt ook het bepaalde in artikel 21(3) ten aanzien van het waken tegen vertraging van de arbitrale procedure.

8. De kosten

- 8.1 De honorering van arbiters wordt vastgesteld op basis van de tijd die de arbiter of arbiters aan het geding hebben besteed, het geldelijk belang van de vorderingen en tegenvorderingen en de ingewikkeldheid van het geding (artikel 54(4)). De partij die een vordering of (al dan niet voorwaardelijke) tegenvordering instelt, dient een depot voor het honorarium en de overige kosten van arbiters bij het NAI te storten (artikel 55). Het NAI heeft richtlijnen vastgesteld voor de bepaling van het uurtarief van arbiters, die zijn te vinden op de website van het NAI.
- 8.2 Bij het aanhangig maken van de arbitrage zijn administratiekosten aan het NAI verschuldigd (artikel 53). Deze worden berekend op basis van de in de Appendix bij het

TOELICHTING

Arbitragereglement opgenomen schaal (zie bijlage). Deze kosten zijn zodanig vastgesteld, dat het NAI – een stichting zonder winstoogmerk – de kosten van zijn organisatie kan dekken. Administratiekosten zijn ook verschuldigd voor een tegenvordering of voorwaardelijke (tegen)vordering.

- 8.3 Een arbitrage kan ook andere kosten met zich brengen, bijvoorbeeld kosten voor getuigen, deskundigen en de secretaris van het scheidsgerecht. Deze kosten worden echter niet in iedere arbitrage gemaakt en zijn afhankelijk van de aard en omstandigheden van het geschil.
- 8.4 De arbiter of, als sprake is van meerdere arbiters, de voorzitter van het scheidsgerecht overlegt zo spoedig mogelijk na toezending van het arbitrage dossier met de administrateur over de verwachte werkzaamheden en het bedrag van het depot (artikel 55(3)). Het is mogelijk dat dit bedrag gedurende de procedure wordt verhoogd. De administrateur kan dan van de eiser en/of de verweerder aanvulling van het depot verlangen. Dit kan tot uiterlijk veertien dagen na de laatste zitting of, bij gebreke van een zitting, tot uiterlijk veertien dagen na ontvangst van de laatste toegestane memorie door het scheidsgerecht (artikel 55(4)).
- 8.5 De in het ongelijk gestelde partij wordt in beginsel tot betaling van de kosten van de arbitrage veroordeeld. Als beide partijen deels in het gelijk zijn gesteld, kan het scheidsgerecht de kosten van de arbitrage geheel of gedeeltelijk verdelen (artikel 57(2)).

9. Voorlopige voorzieningen - het arbitraal kort geding

- 9.1 Het Arbitragereglement voorziet in de mogelijkheid van voorlopige voorzieningen:
- (i) als al een arbitraal geding ten gronde aanhangig is, kan het in die zaak benoemde scheidsgerecht op verzoek van een der partijen een met de ingestelde vordering of tegenvordering samenhangende voorziening treffen (artikel 35(1));
  - (ii) mits de plaats van arbitrage in Nederland gelegen is, kan daarnaast in alle spoedeisende zaken waarin gelet op het belang van partijen een onmiddellijke voorziening vereist is, een daartoe benoemd scheidsgerecht op verzoek van een partij een voorlopige voorziening treffen in arbitraal kort geding. Deze mogelijkheid bestaat ongeacht of al een arbitraal geding ten gronde aanhangig is (artikel 35(2)).

TOELICHTING

- 9.2 Dit betekent dat, als al een arbitraal geding ten gronde aanhangig is en de plaats van arbitrage in dat geding in Nederland gelegen is, een partij die een vordering tot het treffen van een voorlopige voorziening wil instellen deze vordering naar haar keuze kan instellen bij het reeds bestaande scheidsgerecht uit hoofde van artikel 35(1), of bij een speciaal daartoe te benoemen scheidsgerecht uit hoofde van artikel 35(2). In dat laatste geval moet de eisende partij er echter wel rekening mee houden dat het scheidsgerecht in kort geding een strengere toets van spoedeisendheid toe zal passen, en bij gebreke aan een (voldoende) spoedeisend belang de gevraagde voorlopige voorziening zal weigeren en oordelen dat de vordering tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden voorgelegd aan het scheidsgerecht in het arbitraal geding ten gronde.
- 9.3 Ingeval van een arbitraal kort geding als bedoeld in artikel 35(2) bestaat het scheidsgerecht uit één arbiter, die daartoe door de administrateur wordt benoemd. Als partijen een wijze van benoeming van het scheidsgerecht en/of een meervoudig aantal arbiters zijn overeengekomen wordt daaraan geen gevolg gegeven met betrekking tot de benoeming van het scheidsgerecht in arbitraal kort geding, tenzij partijen daar met zoveel woorden in hebben voorzien (artikel 36(4)). De procedure verloopt verder conform de bepalingen van artikel 36.
- 9.4 Het scheidsgerecht kan in samenhang met de voorlopige voorziening van iedere partij verlangen dat zij afdoende zekerheid stelt, zowel voor de gevorderde voorlopige voorziening als voor de vordering of tegenvordering in de hoofdzaak en de kosten van het arbitraal geding ten gronde (artikel 35(3)). Deze bevoegdheid komt zowel toe aan het in artikel 35(1) bedoelde scheidsgerecht ten gronde als het in artikel 35(2) bedoelde scheidsgerecht in arbitraal kort geding.
- 9.5 De beslissing over de voorlopige voorziening prejudicieert op geen enkele wijze het uiteindelijke oordeel van het scheidsgerecht ten gronde (artikel 35(5)). De beslissing kan worden genomen in de vorm van een opdracht van het scheidsgerecht of in de vorm van een arbitraal vonnis (artikel 35(4)). Op eenparig verzoek van partijen kan een scheidsgerecht als bedoeld in artikel 35(1) of 35(2) in plaats van een uitspraak over een voorlopige voorziening ook een uitspraak ten gronde doen in de vorm van een arbitraal vonnis (artikel 35(6)), of een arbitraal vonnis over een voorlopige voorziening omzetten in een arbitraal vonnis ten gronde (artikel 35(7)).

TOELICHTING

9.6 Van het arbitraal kort geding dient te worden onderscheiden een procedure op verkorte termijn. Een dergelijke procedure – in arbitrage “spoedprocedure” genoemd – leidt wel tot een uitspraak over het geschil zelf, zij het binnen een kort tijdsbestek. In spoedeisende gevallen kan een partij het scheidsgerecht verzoeken een daartoe geëigende procesorde vast te stellen. Partijen kunnen ook zelf verkorte termijnen overeenkomen. Aangezien het arbitraal kort geding in belangrijke en overwegende mate tegemoet komt aan de behoefte aan een spoedige uitspraak of voorziening, bevat het Arbitrage-reglement geen afzonderlijke bepaling over “spoedarbitrage”.

10. Onpartijdigheid en onafhankelijkheid

10.1 In artikel 11(2) is het fundamentele beginsel van de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de arbiter verankerd. Deze eisen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid brengen met zich dat een arbiter geen nauwe persoonlijke of zakelijke banden mag hebben met een van de partijen of een van zijn medearbiters. Evenmin mag de arbiter een rechtstreeks persoonlijk of zakelijk belang hebben bij de uitkomst van het geding. Als een als arbiter aangezochte persoon aan deze vereisten niet voldoet, dient hij de uitnodiging om als arbiter op te treden niet te aanvaarden.

Voorafgaand aan de benoeming

10.2 Voorafgaand aan zijn benoeming mag een beoogd arbiter contact hebben met (de vertegenwoordiger of advocaat van) een partij met betrekking tot de zaak, mits (i) dat contact beperkt is tot de beschikbaarheid en kwalificaties van de arbiter zelf of mogelijke kandidaten voor de rol van voorzitter van het scheidsgerecht, en (ii) de inhoudelijke of procedurele aspecten van de zaak daarbij niet worden besproken behoudens voor zover dat nodig is om de beoogd arbiter te informeren over de achtergrond van de zaak. De beoogd arbiter mag voorafgaand aan de benoeming zijn mening over de zaak niet aan een van de partijen kenbaar hebben gemaakt.

10.3 Als de beoogd arbiter het vermoeden heeft dat gerechtvaardigde twijfel zou kunnen bestaan over zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid, doet hij daarvan schriftelijk melding aan degene die hem heeft aangezocht (artikel 11(3)). Daarbij worden de vermoedelijke reden(en) voor deze gerechtvaardigde twijfel vermeld.

TOELICHTING

10.4 Voorafgaand aan de bevestiging van benoeming (artikel 16(1)) dient iedere arbiter een verklaring te ondertekenen en aan de administrateur te zenden waarin zijn onafhankelijkheid en onpartijdigheid worden bevestigd (artikel 11(4)).

Gedurende het geding

10.5 Gedurende het geding mag de arbiter geen contact hebben met één van de partijen over zaken die betrekking hebben op het geding, tenzij de andere partijen en (als het tribunaal uit meer arbiters bestaat) zijn medearbiters daar toestemming voor hebben gegeven.

10.6 Als een arbiter hangende het arbitraal geding het vermoeden krijgt dat gerechtvaardigde twijfel zou kunnen bestaan over zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid, doet hij daarvan schriftelijk mededeling aan de administrateur, de partijen en, indien het scheidsgerecht uit meer arbiters bestaat, aan de medearbiters (artikel 11(5)). Daarbij worden de vermoedelijke reden(en) voor deze gerechtvaardigde twijfel vermeld.

Wraking

10.7 Als een partij een arbiter naar aanleiding van de in de punten 10.3 en 10.6 genoemde mededelingen wil wraken, moet zij dat doen binnen veertien dagen na ontvangst van de desbetreffende mededeling (zie punt 11.2 hierna).

11. Wraking

11.1 Als gerechtvaardigde twijfel bestaat over de onafhankelijkheid of onpartijdigheid van een arbiter, kan die arbiter door een partij worden gewraakt (artikel 19(1)). Een door een partij benoemde arbiter kan door die partij alleen worden gewraakt om redenen welke die partij pas na de benoeming bekend zijn geworden. Een conform artikel 13(3) benoemde voorzitter van het scheidsgerecht, of een arbiter die is benoemd overeenkomstig de lijstprocedure van artikel 14, kan door een partij alleen gewraakt worden als die partij pas na de benoeming van die arbiter bekend is geworden met de redenen tot wraking (artikel 19(2)).

11.2 Als een arbiter in overeenstemming met de artikelen 11(3), 11(4) of 11(5) mededeling doet van omstandigheden of redenen die gerechtvaardigde twijfel zouden kunnen doen bestaan over zijn onafhankelijkheid of onpartijdigheid, en een partij

TOELICHTING

deze arbiter om die reden wenst te wraken, moet die partij dat binnen veertien dagen na ontvangst van deze mededeling schriftelijk te kennen geven aan de betrokken arbiter, de wederpartij, de administrateur en, als het scheidsgerecht uit meerdere arbiters bestaat, de medearbiters. In alle andere gevallen moet een dergelijke kennisgeving worden gedaan binnen veertien dagen nadat de partij, die een arbiter wil wraken, kennis heeft genomen van de reden tot wraking (artikel 19(3)).

- 11.3 De gewraakte arbiter kan zich binnen veertien dagen na ontvangst van een tijdig uitgebrachte kennisgeving van wraking uit eigen beweging terugtrekken, zonder dat die arbiter daarmee de gegrondheid van de reden tot wraking aanvaardt (artikelen 19(5) en 19(7)). Doet de gewraakte arbiter dit niet dan wordt over het verzoek tot wraking besloten door (leden van) het door het bestuur van het NAI aangestelde Comité. Het Comité kan de gewraakte arbiter en de partijen in de gelegenheid stellen om te worden gehoord voordat het een beslissing neemt.
- 11.4 Als een arbiter zich naar aanleiding van een wrakingsverzoek uit eigen beweging terugtrekt, of als het wrakingsverzoek door het Comité gegrond wordt bevonden, wordt de desbetreffende arbiter vervangen volgens de regels die van toepassing waren op de oorspronkelijke benoeming, tenzij partijen anders zijn overeengekomen (artikelen 19(6) en 18(1)).

12. Samenvoeging

- 12.1 Een partij kan bij de administrateur een verzoek indienen tot samenvoeging van een in Nederland aanhangig arbitraal geding met een ander in of buiten Nederland aanhangig arbitraal geding, mits het NAI Arbitragereglement op beide arbitrale gedingen van toepassing is (artikel 39(1)). Een dergelijke samenvoeging kan worden gelast voor zover dat geen onredelijke vertraging van de aanhangige gedingen oplevert (artikel 39(4)).
- 12.2 De administrateur zendt een afschrift van het verzoek tot samenvoeging aan alle partijen en, voor zover reeds benoemd, de arbiters, en nodigt partijen uit om binnen veertien dagen gezamenlijk een derde te benoemen die beslist over het verzoek tot samenvoeging (artikelen 39(2) en 39(3) onder (a)). De aanhangige arbitrale gedingen kunnen vanaf de dag van ontvangst van het verzoek tot samenvoeging door

TOELICHTING

het scheidsgerecht worden geschorst (artikel 39(2)). Als partijen er samen niet uitkomen, wordt de derde rechtstreeks door de administrateur benoemd (artikel 39(3) onder (b)). De arbiters die zijn benoemd in de aanhangige gedingen waarvan samenvoeging wordt gevorderd worden in beginsel niet benoemd als derde om te beslissen over het verzoek tot samenvoeging, tenzij partijen anders zijn overeengekomen (artikel 39(3) onder (c)).

12.3 De derde zal de partijen en, voor zover reeds benoemd, de arbiters, de mogelijkheid geven om hun mening kenbaar te maken voordat hij beslist over het verzoek tot samenvoeging (artikel 39(5)).

12.4 Als de derde samenvoeging beveelt, hebben partijen vier weken de tijd om in onderling overleg de arbiter of arbiters (in oneven getale) in het samengevoegde geding te benoemen. Als partijen daar binnen deze termijn geen overeenstemming over kunnen bereiken zal de derde, op verzoek van de meest gerede partij, de arbiter of arbiters benoemen (artikel 39(6)).

12.5 De opdracht van de in de separaat aanhangig gemaakte gedingen benoemde arbiter of arbiters eindigt als zij niet opnieuw worden benoemd in het samengevoegde geding. Voor zover nodig stelt de derde de beloning voor de door deze arbiter of arbiters verrichte werkzaamheden vast (artikel 39(7)).

13. Vertrouwelijkheid en geheimhouding

13.1 Artikel 6 bepaalt dat NAI-arbitrage vertrouwelijk is en dat alle direct of indirect betrokken personen gehouden zijn tot geheimhouding, behalve – en voor zover – openbaarmaking uit de wet of een overeenkomst tussen partijen voortvloeit.

13.2 Het NAI is bevoegd om het vonnis in geanonimiseerde vorm te publiceren. Als een partij echter binnen twee maanden na dagtekening van het vonnis bij de administrateur bezwaar maakt tegen publicatie van het vonnis, wordt het vonnis niet gepubliceerd (artikel 51). Bij eventuele publicatie van een arbitraal vonnis betracht het NAI ten aanzien van het anonimiseren van het vonnis de uiterste zorgvuldigheid.

TOELICHTING

14. Internationale arbitrage

- 14.1 In lijn met de Nederlandse arbitragewet maakt het Arbitragereglement geen onderscheid tussen nationale en internationale arbitrages. Ook kan het Arbitragereglement worden toegepast ongeacht of de plaats van arbitrage in of buiten Nederland is gelegen. Het verdient wel vermelding dat, als de plaats van arbitrage buiten Nederland is gelegen, de Nederlandse arbitragewet niet van toepassing is (zie artikel 1073 van deze wet).
- 14.2 Het arbitraal kort geding kan ook in internationale arbitrages toepassing vinden, maar alleen wanneer de plaats van arbitrage in Nederland is gelegen, zoals hierboven in punt 9.1(ii) is opgemerkt.
- 14.3 Voor arbitrage met buitenlandse partijen is een vertaling van het Arbitragereglement in de Engelse taal op de website van het NAI beschikbaar.

15. UNCITRAL Arbitration Rules

- 15.1 Het NAI is bereid als Appointing Authority onder de Arbitration Rules van de United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) op te treden, indien partijen dat zijn overeengekomen. In dat geval zou het door UNCITRAL aanbevolen arbitraal beding kunnen luiden:

Any dispute, controversy or claim arising out of or relating to this contract, or the breach, termination or invalidity thereof, shall be settled by arbitration in accordance with the UNCITRAL Arbitration Rules as at present in force.

(a) The appointing authority shall be the Netherlands Arbitration Institute, Rotterdam.

(b) The number of arbitrators shall be [one or three].

(c) The place of arbitration shall be [town or country].

(d) The language(s) to be used in the arbitral proceeding shall be [language].

- 15.2 Als een dergelijke arbitrageovereenkomst is gesloten, is het NAI Arbitragereglement niet van toepassing en geschiedt de benoeming van arbiters door het NAI overeenkomstig de

TOELICHTING

UNCITRAL Rules. Voor technische bijstand (vergaderruimte, secretariële werkzaamheden, etc.) kan ook in dit soort internationale arbitrages desgewenst een beroep op het NAI secretariaat worden gedaan.

15.3 De administratiekosten verschuldigd voor het optreden van het NAI als Appointing Authority zijn in de Appendix bij het Arbitragereglement vermeld (zie bijlage).

16. Uitsluiting aansprakelijkheid

Artikel 61 bevat een regeling voor beperking van aansprakelijkheid.

Het secretariaat van het NAI verstrekt graag nadere inlichtingen over NAI-arbitrage (Postbus 21075, 3001 AB Rotterdam, Aert van Nesstraat 25 J/K, 3012 CA Rotterdam, Telefoon: +31-10-2816969, Fax: +31-10-2816968, E-mail: secretariaat@nai-nl.org, Website: www.nai-nl.org).

Rotterdam, januari 2015